

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, SPALIS — OCTOBER 14, 1983

Nr. 204

LKB Kronika Nr. 59

Suimtų kunigų gynimo akcija

(Tęsinys)

Praėjusiais metais mes apsidžiaugėme sugrįžusiu į savo pareigas — po 25 metų visiškai neprasmiškos izoliacijos — mūsų vyskupijos vyskupu Vincentu Sladkevičiumi. Šis sugrąžinimas ne vienam atrodė šviesesniu pragiedruliui mūsų padangėje. Todėl kun. Alfonso Svarinsko suėmimas mus visus nelauktai sukrėtė. Šitaip būtų galima apkaltinti daugumą Lietuvos kunigų.

Tarptautinė padėtis, vieši Tarybinės Vyriausybės pareiškimai visam pasauliui ir mūsų gera valia patarnauti žmonėms leidžia mums tikėti, kad mes būtume geriau traktuojami.

Todėl prašome padaryti žygių, kad keliama baudžiama būtų byla kun. Alfonsui Svarinskui būtų nutraukta ir šiam uoliam mūsų kunigui būtų leidžiama darbuotis laisvėje ir Bažnyčioje, nes kunigų Lietuvoje labai trūksta. Juo labiau, kad jis vis tiek lieka kunigu ir darbuosis visur ir visada. Mes galvojame, kad ne kun. Alfonsas Svarinskas, kuris jautriai, jaudindamasis ir atvirai kalbėjo apie dabarties negeroves mūsų visuomenėje, yra jūsų priešas. Yra žmonių, kurių niekur nedirba, nesąžiningai dirba, netvarkingai gyvena ir ardo gyvenimo rėmimą ir tvarką. Šitokių žmonių sutvarkymui ir auklėjimui privalėtų būti nukreiptos visos mūsų pastangos.

Prašome leisti kunigams ir tikintiesiems, jų neužgaunant ir jiems netrukduant, darbuotis su visais geros valios žmonėmis visos mūsų visuomenės gerovei.

1983 m. vasario mėn.
Kaišiadorių vyskupijos

kunigai: vysk. Sladkevičius Vincentas, Aliulis Vaclovas, Alkovikas Aleksandras, Anusevičius Juozapas, Araminas Antanas, Avižienis Vladislavas, Ažubalis Alfonsas, Budrauskas Petras, Bulika Bronislovas, Cukuras Viktoras Vilius, Čeberiokas Juozapas, Červokas Zigmantas, Dabrovolskas Juozapas, Danyla Jonas, Genevičius Pranciškus, Guobys Petras, Gusteinis Zigmantas, Jonys Jonas, kanaaninkas, Jurgilas Antanas, Katulis Jonas, Kaušyla Jonas, Kavaliauskas Česlovas, Kavaliauskas Ignatas, Kazlauskas Jonas, Kiškis Stanislovas, kanaaninkas, Kraujalis Edvardas, Krikščiuikaitis Petras, Kastytis, Kuizinas Jonas, Čupala Stanislovas, Laskauskas Petras, kanaaninkas, Leonavičius Aleksandras, Linda Stanislovas, Lunius Juozapas, Masalskas Juozapas, Matulaitis Juozapas, Milašius Ignatas, Misiūnas, Hiliaras, Navickas Zenonas, Novelskis Bronislovas, Novickis Mikalojus, Paulikas Zigmantas, Petkevičius Mykolas Marijonas, Pilka Jonas, Pinkevičius Vincentas, Pivariūnas Kazimieras, Puzonas Liudvikas, Puzonas Rokas, Sidaras Vytautas, Smalinskas Leonas, Stančiauskas Zigmantas, Stankėvičius Stanislovas, Stanišinas Juozapas, Sudavičius Vytautas, Šalčiūnas Romualdas, Šatas Alfonsas, Šilkinis Albinas, Šugžda Petras, Švogžlys Nikodemas, Tomkus Jonas, Trimonis Kazimieras, Valatka Petras, Venckus Pranciškus, Voveris Juozapas, Zubrus Jonas, Žilys Kazimieras, Žuvinys Jonas.

(Bus daugiau)

Jeane Kirkpatrick priminė išvežimus

Liepos 18 d., Pavergtųjų Tautų Savaitės proga, JAV ambasadorė Jungtinėse Tautose, Jeane J. Kirkpatrick, pasakė svarbią kalbą apie Rytų Europos pavergimą. Šios kalbos tekstas buvo išspausdintas Congressional Record rugpjūčio 3 laidoje. Ambasadorė taip pasisakė apie Pabaltijį:

„Po Pabaltijos užėmimo sovietai pradėjo nuožmiai sovietizuoti šias šalis, ir tai išaukė visuotinę opoziciją. Vieną „siaubo naktį“ — 1941 birželio 14 — sovietai deportavo į Sibirą beveik visą Pabaltijos inteligentiją, kur dauguma jų buvo. Pabaltijo tautoms buvo „nukirsta galva“, panačiai kaip Katyne buvo giljotinuota lenkų tauta. Kai po savaitės vokiečiai įsiveržė į Sovietų Sąjungą, visose trijose Pabaltijos valstybėse įvyko masiniai, spontaniški sukilimai ir didelį jų teritorijos dalis buvo išvaduoti iš sovietų dar prieš naciams ją užimant. Bet Raudonoji Armija eventualiai vėl užėmė Pabaltijos valstybes ir tuo paskatino 200,000 žmonių masinį išvykimą, nes jie bijojo sovietų valdžios sugrįžimo. Sovietai vėl konsolidavo savo kontrolę Pabaltijoje žudynėmis, represija ir masinėmis deportacijomis. Apskaičiuojama, kad tarp 1944 ir 1949 metų 600,000

pabaltiečių buvo deportuoti į Sibirą. Partizaninis pasipriešinimas sovietinei okupacijai tęsėsi iki 1952 m., aštuoneriems metams praėjus po Raudonosios Armijos sugrįžimo. Nuo to laiko sovietai tęsė savo sąmoningą kultūrinio rusinimo politiką, bet iki šios dienos nėra nė mažiausio įrodymo, kad jiems būtų pavykę surusinti pabaltiečius, ar juos įtikinti, kad sovietinė valdžia teisėta.“

(ELTA)

Fiziko Sacharovo teisių apklausa

Lisabona. — Portugalijoje prasidėjo tarptautinės žmogaus teisių organizacijos apklausinėjimas dėl Andrejaus Sacharovo persekiojimo. Tarptautinė jūry išklauso daug liudininkų, jų tarpe 23 sovietų buvusius piliečius, kurie dabar gyvena Vakaruose. Sacharovo postūno žmona Elisaveta Semionova pasakė komisijai, kad Sacharovo sveikata vis silpnėja. Specialūs Gorkio milicijos radijo įrenginiai trukdo Sacharovui klausytis užsienio radijo stočių. Jo butas dažnai kratomas, jo telefonai pasikabinami nutraukiami. Sacharovas gyvena visiškai izoliuotai.

Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl Egipte aplankė prezidentą Hosni Mubaraką. Kancleris pasakė, kad Viduriniuose Rytuose nebus taikos,

kol arabai nepripažins Izraeliui teisės egzistuoti, o Izraelis nepripažins, kad palestiniečiai turi gauti laisvo apsisprendimo teisę.

Solženicinas apie kun. Alf. Svarinską

Vankuveryje, Kanadoje, neseniai vykstam Pasaulio Bažnyčių Tarybos posėdžiame, tame pačiame mieste Tarptautinė Krikščionių Solidarumo Organizacija buvo surengusi vadinamą Jakunino apklausinėjimą apie krikščionių padėtį Sovietų Sąjungoje ir jos valdomuose kraštuose. Gleb Jakunin yra rusų stačiatikių kunigas, krikščionių teisėm ginti komiteto Rusijoje steigėjas, už tikėjimą ir žmogaus teisių gynimą nuteistas sunkia kalėjimo bausme, kurią dabar atlieka priverčiamųjų darbų stovykloje. Vadinamą Jakunino apklausinėjimą dalyvius Kanadoje, tarp kitų, laišku pasveikino žymusis rusų rašytojas ir Nobelio literatūros premijos laureatas Aleksandras Solženicinas, jautriai prisimindamas už tikėjimą persekiojamų krikščionių tarpe ir lietuvių kunigą Alfonsą Svarinską. Atkreipęs dėmesį į stačiatikių kunigo Jakunino pilną kančių gyvenimą ir jo dabartinį tragišką likimą už drąsų krikščionišką tikėjimo išpažinimą, Solženicinas savo laiške rašo: „Tikiuosi, kad jūs taip pat

nepamirsite ir kito kankinio už tikėjimą — lietuviu dvasiško kunigo Alfonso Svarinsko. Jis, praityje jau atlikęs 16-kos metų bausmę koncentracijos stovykloje, štai ir vėl neseniai buvo nuteistas dvylika metų kalėti“. Solženicinas laiške pažymi, kad kankiniai už tikėjimą aktyviausiai būdu paliudija, kaip melagingai yra tvirtinimai apie tariamą tikėjimo laisvę Sovietų Sąjungoje.

Šveicarai ragina išleisti Sacharovą

Septyniasdešimt Šveicarijos federalinio Parlamento deputatų pasirašė pareiškimą, kuriuo reikalaujama, kad sovietinė valdžia išlaisvintų Nobelio Taikos premijos laureatą akademiką Sacharovą, kuris už žmogaus teisių gynimą yra ištremtas į Gorkį. Pareiškimu taip pat reikalaujama, kad Sacharovui būtų suteikta reikiama medicininė priežiūra. Šveicarijos Parlamento nariai pažymi, kad akademiko Sacharovo ištrėmimas iš Maskvos už žmogaus teisių gynimą, jį izoliuojant nuo pasaulio, grubiai prieštarauja Helsinkio susitarimų raidei ir dvasiai. Šveicarijos deputatai pažymi, kad jie remia visas pastangas, kuriomis yra siekiama išgauti leidimą akademikui Sacharovui emigruoti į Vakarų šalis.

Lenkų protestas panašus į Hitlerio

Varšuva. — Lenkijos radijo stočių vedėjai gavo valdžios įsakymą netransliuoti jokios Vakarų Vokietijos ar Norvegijos muzikos. Spėliojama, kad šis draudimas ristiškas su Nobelio Taikos premijos paskyrimu Lech Walesai. Lenkų užsienio reikalų ministerija pasikvietė Norvegijos ambasadorių Kaare Daehlen ir griežtais žodžiais protestavo dėl premijos paskyrimo Walesai. Norvegijos premjeras K. Willoch pasakė, kad toks protestas — neprotin-gas. Visoje Nobelio premijų istorijoje yra buvę tik du panašūs protestai. Lenkų protestas yra antras. Pirmas buvo 1936 m., kada Adolfo Hitlerio vyriausybė protestavo dėl premijos paskyrimo žurnalistui Carl Ossietzky, žinomam nacių kritikui, kuris tris metus praleido koncentracijos stovykloje. Ironiška, kad dabartinė lenkų valdžia atsidūrė greta Hitlerio.

Derybos Čilėje

Santiago. — Spaudos agentūros praneša, kad Čilės vidaus reikalų ministeris Jarpa pakartotinai aplankė Čilės vyskupų konferencijos pirmininką Santiago arkivyskupą Santos. Čilės valdžia nori pasinaudoti Bažnyčios tarpininkavimu, norėdama pradėti pastarimus su opozicija. Bažnyčia, griežtai pasmerkus prievartos veiksmus, kurie pareikalavo ir gyvybės aukų, yra pasirengusi padaryti visa, kas yra galima, kad nuosirdžiu pasitarimu būtų surastas teisingas problemų sprendimas. Valdžia, parodydama savo gerą valią, daugiau kaip tūkstančiui pabėgėlių leido sugrįžti į kraštą.

Susitiks vokiečių — sovietų ministariai

Bona. — Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministeris Hans-Dietrich Genscher šį savaitgalį susitiks su sovietų užsienio reikalų ministru Gromyka Vienoje. Susitikimo pagedavo Maskva, nes Gromyka kasmet pasimaitydavo su Genscheriu New York, Generalinės Asamblėjos metu. Šiemet Gromyka į Jungtines Tautas neatvyko dėl P. Korėjos lėktuvo incidento. Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministerijos žiniomis, šis susitikimas gali atnešti naujų sovietų pasiūlymų deryboms Ženevoje dėl strateginių ginklų Europoje. Galimas daiktas, kad sovietai planuoja dar kartą paskatinti Vokietijos taikos mylėtojų demonstracijas prieš raketas, kurios bus pradėtos išdėstyti Vokietijoje šių metų gruodžio mėnesį.

Sovietai pagedavo susitikti su Genscheriu, nes Vokietija

bus pirmoji NATO valstybė, kuri gaus naujų „Pershing 2“ raketų. Maskva siekia išlaikyti su Bona ryšius. Kancleris Kohl buvo pirmas Vakarų valstybių vadovas, susitikęs su Andropovu, kai tas tapo sovietų valdžios lyderiu.

Vokietijai irgi svarbu parodyti, kad raketų Europoje galėtų ir nebūti, jei Maskva sutiktų kiek nusileisti Ženevos derybose. Galima laukti, kad sovietai laikinai gali nutraukti derybas su JAV, siekdama parodyti pasauliui, kad Amerikos valdžia yra nesukalbama ir vengia derėtis. Valstybės departamentas jau paskelbė, kad Amerika neatsistos nuo Ženevos derybų stalo ir, jei sovietai derybas paliktų, lauks, kol jie vėl sugrįš derėtis.

Ateinančiais metais Stokholme prasidės visų Europos valstybių konferencija saugumo ir nusiginklavimo klausimais. Šią konferenciją ruošti sutiko neseniai užsibaigusi Madride Europos Saugumo ir Kooperavimo konferencija. Vokiečiams rūpi, kad dialogas dėl Europos saugumo klausimų nenutruktų.

Sovietų užsienio reikalų ministeris į Vieną atvyks tiesiai iš Bulgarijos, kur šiomis dienomis įvyks Varšuvos pakto užsienio reikalų ministrų pasitarimai. Manoma, kad Varšuvos pakto toliau tęs savo „taikos ofenzivą“, bandydamas įrodyti pasauliui, kad socialistinės valstybės siekia nusiginklavimo, o tam priešinas tik NATO šaly, daugiausia Amerika.

Popiežius rengiasi aplankyti Kanadą

Popiežius Jonas Paulius II ateinančiais metais aplankys Kanadą. Tai pranešė pats Šventasis Tėvas grupei Kanados vyskupų, apsilankusių Vatikane su oficialiu ap limito vizitu. Popiežiaus apsilankymas kelionės į Kanadą ateinančiais metais tikslai data dar nėra nustatyta, bet Jonas Paulius II per Kanados vyskupus jau dabar paragina to krašto tikinčiuosius dvasiniai pasirengti šiam įvykiui tokiu būdu, kad kelionė tikrai patarnautų Kanados Bažnyčiai ir visų jos narių atsinaujinimui. Dvasinis atsinaujinimas, pažymėjo popiežius, visada plačiau atveria žmonių širdis broliškai tarpusavio meilei ir taikingam sugyvenimui.

Kovos Afganistane

Pešavaras. — Pakistana pasiekusiomis žiniomis, sovietų kariuomenė Afganistane praėjusią savaitę susiremiuose su afganais partizanais patyrė smarkų pralaimėjimą. Susirėmimai įvyko Paktia provincijoje, Rytų Afganistane, ir pagal turimas žinias, jų metu buvo nukauti 50 sovietų ir Afganistano vyriausybės kariuomenės karių. Sovietų užsibrėžtas tikslas buvo sunaikinti afgan partizanų įsitvirtinimus Hindu Kush kalnuose, bet afganai partizanai puolimą atrėmė, priversdami sovietus su dideliais nuostoliais pasitraukti.

Irakas pasigyrė, kad jo karo laivai sunaikino du Irano laivus. Teherane tūkstančių jaunų žmonių demonstravo prieš Prancūzijos ambasados, protestavo dėl naujų ginklų Irakui pasiuntimo. Irano premjeras pakartojė, kad Persų įlanka bus nesaugi visiems laivams, jei ji taps nesaugi Irano laivams.

Filipinų prezidentas Marcos atšaukė visus priėmimus. Kalbama, kad jis sunkiai serga. Manilose toliau vyksta prieš jo režimą nukreiptos demonstracijos.

Gvatemaloje teroristai pagrobė dešinės pakraipos laikraščio redaktorių. Kitame mieste pagrobtas ir nužudytas miesto meras.

Kissinger aplankė sukilėlių vadą

San Jose. — Specialios komisijos Centrinės Amerikos reikalams pirmininkas H. Kissingeris Costa Ricos susitikimo su Revoliucinės Demokratinės Santarvės vadu Alfonso Robelo. Jis yra politinis sukilėlių prieš Nikaragvos marksistinę vyriausybę vadovas.

Costa Ricos vyriausybė įspėjo pabėgėlius iš Nikaragvos, kad jiems neleidžiama vesti kovą prieš Nikaragvos valdžią iš Costa Ricos teritorijos. Costa Rica stengiasi išlaikyti neutralumą. Vyriausybė įspėjo Alfonso Robelo, kad jis gali būti ištremtas, jei bus prodytas, kad jis įsivėlęs į karinius veiksmus prieš kaimyninę Nikaragvą.

Nikaragvoje baigė degti Corinto uosto sandėliai, padegti partizanų. Trečią dieną valdžia išvežė beveik visus miesto gyventojus. Vakar jiems vėl buvo leista grįžti į namus. Valdžia paskelbė, kad gaisre sudegė 3.2 milijonai galionų skysto kuro. Nukentėjo ir Pietų Korėjos prekinis laivas, tuo metu buvęs uoste. Trys korėjiečiai sužeisti.

KALENDORIUS

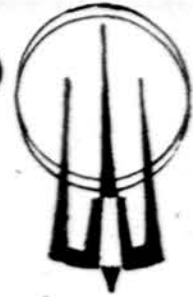
Spalio 14 d.: Kalistas, Fortunata, Mindaugas, Lakštuonė. Spalio 15 d.: Antokas, Tereze Avil., Gailiminas, Ina.

Saulė teka 7:00, leidžiasi 6:13.

ORAS

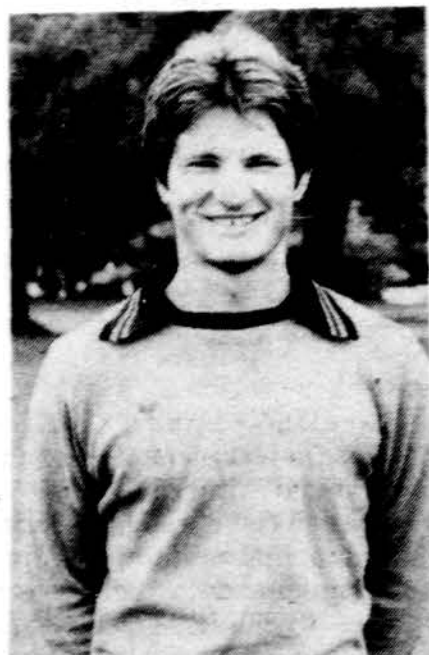
Saulėta, temperatūra diena 60 l., naktį 45 l.

SPORTO APŽVALGA

ZENONAS BALČIŪNAS — TEISIŲ DAKTARAS

Zenonas Balčiūnas, „Lituanicos“ vartininkas, 1983 m. gegužės mėnesį išlaikė Illinois Advokatų tarybos egzaminus ir gavo teisę verstis advokato praktika. Zenonas gimė Romos ir Algirdo Balčiūnų šeimoje 1956 metų gale. Vienu iš pirmųjų mokinių baigė parapišią mokyklą ir Brother Rice gimnaziją 1974 metais. Gavęs stipendiją, trejus metus studijavo politinius mokslus Eastern Illinois universitete ir tas studijas baigė Illinois u-te Chicagoje būdamas dekanas garbės sąraše. Po baigimo, kiek padirbėjęs, įstojo į Illinois Institute of Technology Kent College of Law, kurį baigė 1982 metais birželio mėn. gaudamas teisių daktaro laipsnį.

Zenonas Balčiūnas.

Zenonas nepateko į šią „Sporto apžvalgą“ per klaidą. Jis yra jauges į ją. Daugybę kartų yra linkniuota jo pavardė kaip „Lituanicos“ komandos vartininko šios „Sp. apžv.“ skiltyse ir linkniuota būdvardžiais dažniausiai aukščiausiame laipsnyje, pradėdant 1970 metais. Jau tada jis su „Lituanicos“ jaunųjų komanda žaidė finalines rungtynes dėl Chicago pietinio sektoriaus meisterio vardo. Iškilęs pas „Lituanicos“ jaunius kaip vartininkas, Zenonas nuklydo pas tuo laiku garsius „Schwabens“. Pasizymėjęs ir ten kaip vartininkas, jis gavo stipendiją už futbolą žaidimą Eastern Illinois universitete. Pora metų buvo jo reprezentacinės komandos vartininku, kol pavojingai susižeidė. Kalbant apie susižeidimus rungtyniaujant, statistika rodo, kad plaukimas ir futbolas priskiriami prie mažiausiai pavojingų, bet jei eini, kaip sakoma „ant vieno“, ta taisyklė nebegalioja. O vartininkui, ypač geros komandos vartininkui, kokių buvo Balčiūnas, dažnai prisieidavo apsispręsti: arba — arba! Grįžęs į Chicago, tuoj įsijungė į „Lituanicos“ komandą, kurioje žiemą salės rungtynėse stebindavo žiūrovus savo pikiu žaidimu. Ne kartą net dikeji laikraščiai minėjo „Liths“ komanda savo šykščiuose pranešimuose apie „soccer“, prilygindami mūsų komandos žaidimą Dovydo kovai prieš Galiją, kurioje Dovydas išėjo laimėtoju, nes vartus saugojo

Balčiūnas. Zenonui būnant vartininku, „Lituanicos“ komanda po 13 metų vėl įėjo į Major divizioną, kurioje trejetą metų užtikrintai, kaip lygus su lygiu ringtiniavo, kol patys iš jos pasitraukė, peridami į Metropolitan (europiečių kilmės komandų) lygą. Tuo laiku jis pačių komandos žaidėjų buvo išrinktas geriausiu žaidėju.

Norėdamas užbaigti savo ilgas ir barikadų pilnas studijas, Zenonas „Lituanicos“ vartų saugojimą perleido į tvirtas Jono Putnos rankas. Į aikštę tikisi vėl sugrįžti, tik gal kiton pozicijon, galutinai „užsikabinęs“ savo naujoje profesijoje. Ir tai nėra paprasta šiais sunkiais laikais. Bet Zenonas optimistas. Vieną problemą sakosi išsprendęs sau pagedidaujama prasme — Anturjų Pasaulio lietuvių dienų metu susipažinęs mergaitę iš Los Angeles, kas esą svarbiau, kaip sulaukyti iš 11 metų šautą baudą...

Zenono studijų užbaigtuvių progą džiaugiasi ne tik jo tėvai ir artimieji, bet ir „Lituanica“ ir daug daug jo gerbėjų, kuriuos jis stebino pasigėrėjamu keliančiu vartininko talentu ir sportiška laikysena.

Baigdamas pašnekėsį, juokaudamas jį paklausiau: „Ar tu, Zen, nenorėtum pasakyti, kad norint baigti studijas, reikia būtinai žaisti futbolą?“ „Ne, ne! Aš to nesakyčiau. Aš noriu pasakyti, kad bet kokiu būdu studijas galima baigti žaidžiant futbolą, bet reikia pačiam norėti, tvirtai pasiryžti ir dirbti ta kryptimi!“

J. J.

ŠACHMATAI ŽVILGSNIS Į PASAULINIUS MEISTERIUS

Garis Kasparovas, Sovietų Sąjungos gambiausias jaunuolis, laimėjo žymų tarptautinį turnyrą Nikšiče, Jugoslavijoje, tuo ir vėl patvirtindamas, kad jis vertas progos kovoti dėl šachmatų karūnos. Savo pirmuose septyniuose žaidimuose jis atidavė tik pusę taško, suteikdamas lygiąsias vengrui G. Saksui. Aštuntame rate jį įveikė buvęs pasaulio meisteris B. Spaskis, tačiau G. Kasparovas ir toliau aiškiai pirmavo, galop tapo nepavejama. Jis laimėjo dvikovas su buvusiu pasaulio meisteriu T. Petrosianu ir Vakarų gambiausiu jaunuoliu amerikietiu J. Seirevanu bei nugalėjo didmeisterius daną B. Larsoną, vengrą L. Portišą, ir jugoslavą L. Lubojevičių. G. Kasparovas ir J. Seirevanas abu yra greitai ir aukštai iški-

lę šachmatininkai, nors pirmasis yra pajėgesnis, kaip turinyras Nikšiče rodo.

G. Kasparovas tapo didmeisteriu būdamas šešiolikos metų. Jis iškovojo pasaulio jaunųjų čempiono vardą 1980 m. Sekmingai pasirodęs Sov. Sąjungos čempionate, jis dalyvavo tarptautiniame turnyre Maskvoje. Laimėdamas pirmą vietą, G. Kasparovas pateikė aštuonėtą kandidatų, iš kurių bus išrinktas varžovas pasaulio meisteriui A. Karpovu. Dėl neaiškių priežasčių sovietų šachmatų federacija pasipriešino dėl G. Kasparovo mačo su rusų disidentu V. Korčnojumi, kuris turėjo įvykti šią vasarą Pasadenoje, Kalifornijoje. G. Kasparovas nepasirodė ir V. Korčnojus laimėjo, nors daugelis did-

1983 m. Š. A. PABALTIEČIŲ LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS

1983 m. Š. A. Pabaltiečių Lengvosios Atletikos pirmenybės įvyko rugsėjo 10-11 d. Kanados estų stadione, Udora, Ont., apie 50 mylių į šiaurės rytus nuo Toronto. Varžybas vykdė Toronto Estų sporto klubas „Kalev“.

Pagal nusistovėjusią tradiciją, ir šiais metais svečių teisėmis buvo kviečiami suomių, ukrainiečių ir lenkų lengvatletai. Deja, iš jų tepasirodė saulėli suomių.

Varžybose dalyvavo 94 lengvatletai, iš kurių — 63 lietuviai, 9 latviai, 12 estų ir 10 suomių. Tai yra žymiai mažiau, negu ankstyvesniais metais.

63 lietuvių dalyviai, pagal klubinę priklausomybę pasiskirstė: Toronto „Aušra“ — 28, Hamiltono „Kovas“ — 17, Clevelando „Žaibas“ — 15, Detroito „Kovas“ — 2 ir Bostono „Gruodis“ — 1.

Šių metų pirmenybės buvo menkiausias per eilę paskutiniųjų metų. Lietuvių ir estų dalyvavimas buvo aliarmuojančiai mažas. Nors lietuvių skaičius buvo didesnis, tačiau toli gražu nepriėjo II PLSŽ dalyvių skaičiui — 162. Su kelta išimčių, dauguma dalyvių atvyko į varžybas pakankamai nepasiruošę.

meisterių teigia, kad G. Kasparovas būtų ne tik sumušęs V. Korčnojų, bet ko gero ir nuvertęs pasaulio meisterį. Negalėdamas žaisti Californijoje, jis parodė savo gabumus Jugoslavijoje.

Is jaunosios kartos J. Seirevanas irgi vertas dėmesio. Jis laimėjo pasaulio jaunųjų čempionatą 1979 m., ir žada būti pasaulio meistru. Grįžęs iš Jugoslavijos jis mums išdėstė savo aistrą šachmatams. Prieš dvejus metus V. Korčnojus paprašė J. Seirevaną būti jo sekundantu, padėti jam ruošti atidarymus ir nagrinėti atidėtas partijas pasaulio pirmenybių mače su A. Karpovu.

„Man paaiškėjo, kiek netikėtini man daug jėgų yra reikalinga, kad laimėtum nors vieną šachmatų žaidimą. Įtampa apsunčia žaidėjus. Artimos draugystės dažnai paaukojamos pergalėi!“

J. Seirevanas pripažįsta, kad labiau nusimano apie šiuolaikinius šachmatininkus ne kaip praicitus. „Mane traukia Larseno kovinga dvasia, Timano išradingumas ir atkaklumas, Karpovo neįtikėtinas pastovumas ir Kasparovo vaizduotė ir gyvumas“. Jis labiausiai norėtų sužaisti mačą su A. Karpovu ar G. Kasparovu.

J. Seirevanas numato sau keletą uždavinių pakeliui į pasaulio meisterio titulą. „Aš privalau būti pripažintu Amerikos pajėgiausiu.“

Aš privalau įsigalėti tarptautinėse varžybose. Aš privalau tapti Vakarų pranašiausiu žaidėju“. Jam neblogai sekasi pirmąjį uždavinį atlikti. J. Seirevano tarptautinis reitingas yra aukščiausias amerikiečių tarpe. Visgi paskutiniu metu jo reitingas nusistovėjęs. „Apgailėtina, mano reitingas šiuo metu plokštumoje tarp 2600 ir 2650. Tai rodo plokščiausia plokštuma kiek aš esu pasiekęs. Aš užsispyręs išsikapstyti ligi metų pabaigos. Kad išlopti iš plokštumos, reikia naujų priemonių išbandyti. Tuo tikslu neišprasti atidarymą, pratimą ir varžybos turi būti atidžiai apsvaryti!“

Nors jisai ir šaip yra daug atsiekęs, J. Seirevanas iš savęs daugiau tikisi. „Mano nuotaka niekadoms nebuvusi žemiau nukritusi kaip dabar! Mano rezultatai vidutiniški, mano žaidimai neįdomūs, bergždžiai idėjų. Tačiau tamsiausia prieš auštant!“

Andrius Kulikauskas

Vyrų ir jaunųjų A klasės kaip ir nebuvo. Kiek geriau atrodė jaunesnės prieauglio klasės. Stadionas buvo labai apleistame stovyje. Bėgimo takai nelygūs ir klampūs, o šuolius buvo beveik neįmanoma vykdyti.

Varžybų organizacija buvo prasta, trūko talkos ir suvažiavusių klubų palydovams teko griežti patiemis varžybas prarasti, kas pusėtina pavyko.

Karštas, drėgnas ir vėjotas oras taipogi neigiamai atsiliepė į varžybų pasekmes. Dėl nedėkingų aplinkybių ir nepakankamo dalyvių pasiruošimo pasekmės buvo kuklios.

Vyrų — jaunųjų A klasėje išsiskyrė sprinteriai P. Karosas („Aušra“) ir T. Kiliulis (Bostono „Grandis“), bei vidutinių nuotolių bėgikas M. Kampė („Žaibas“).

Išskirtinai pažymėtini berniukų jaunesnių prieauglio klasių lengvatlečiai yra Kęstutis Belaišis („Aušra“) — jaunųjų B klasėje; Jonas Natkevičius („Žaibas“) — jaunųjų C ir Aleksandras Žalauškas („Aušra“) — jaunųjų D klasėje.

Moterų — mergaičių B klasėje stipriau pasirodė Adria Motiejūnaitė („Žaibas“) ir Rasa Orentaitė (Detroito „Kovas“). Neblogus duomenis turi ir Ellen Smith (Ham. „Kovas“) bei Indrė Čiuplinskaitė („Aušra“).

Mergaičių D klasėje ryškiau pasirodė Judita Jasiūnaitė („Aušra“) ir Rima Alderdice (H. „Kovas“), o E klasėje — Kristina Alderdice (H. „Kovas“) ir Kim Rost („Aušra“).

Berniukų E klasėje — smarkiausiai buvo dyvynukai Tomas ir Jonas Motiejūnai („Žaibas“).

Kaip žinoma, 1983 m. Š. A. lietuvių pirmenybės buvo išvestos iš II P.L.S. žinių pasekmių. Kadangi berniukų ir mergaičių E kl. (1973 m. gimimo ir jaunesnių) nebuvo įtraukti į II PLSŽ programą, tai 1983 m. Š. A. lietuvių pirmenybės šiose klasėse buvo išvestos iš pabaltiečių varžybų.

Varžybose buvo pagerinti 5 Š. A. Pabaltiečių pirmenybių rekordai:

Mergaičių B kl. — 400 m bėgimas 1:06.9 min. — Adria Motiejūnaitė („Žaibas“).

Berniukų C kl. — 400 m — 58.1 sek. — Jonas Natkevičius („Žaibas“).

Berniukų D kl. — šuolis į aukštį — 1.42 m (4'8") — A. Žalauškas („Aušra“).

Mergaičių D kl. — šuolis į aukštį — K. Vilmanis (latv.) — 1.38 m (4'6.25").

Mergaičių E — Beisbolo metimas — 110'7" (33.70 m) — Kim Root („Aušra“).

Kiekvienoje klasėje už iškiliausią pasekmę buvo skiriamos specialios dovanos, kurių laimėtojai:

Vyrų — J. Salovaara (suomis) — už disko metimą — 38.40 m (126'0").

Moterų — R. Orentaitė (Detr. „Kovas“) — už šuolį į aukštį — 1.50 m (4'11").

Jaunųjų A — M. Kampė („Žaibas“) — už 400 m bėgimą — 55.8 sek.

Jaunųjų B — Kęstutis Belaišis („Aušra“) — už 100 m bėgimą — 11.7 sek.

Mergaičių B — Adria Motiejūnaitė („Žaibas“) už 400 m bėgimą — 1:06.9 min. ir Jasmina Totoraitytė („Aušra“) už šuolį į aukštį — 1.42 m (4'8").

Berniukų C — Jonas Natkevičius („Žaibas“) už — 400 m bėgimą — 58.1 sek.

Mergaičių C — V. Reinsalu (estė) — už rutulio (6 lbs.) stūmimą — 27'8" (8.43 m).

Berniukų D — A. Žalauškas („Aušra“) — už šuolį į aukštį — 1.42 m (4'8").

Mergaičių D — E. Vilmanis (latv.) — už šuolį į aukštį — 1.38 m (4'6.25").

Berniukų E — Jonas Motiejūnas („Žaibas“) — už 400 m bėgimą — 1:19.3 min.

Mergaičių E — Kristina Alderdice (H. „Kovas“) už 400 m bėgimą — 1:23.3 min.

Iškiliausias pasekmės buvo išvestos pagal IAAF (tarptautines) taškų vertinimo tableles.

amb

FUTBOLAS

PASKUTINĖS RUNGTYNĖS MARQUETTE PARKE

Ateinantį sekmadienį, spalio 16 d., 3 val. p. p., „Lituanicos“ vyrų komanda žais paskutinės šio sezono rungtynes Marquette Parke. Jos priešininku bus Wilmette komanda, kuri šiu metų pirmenybėse vis dar eina be pralaimėjimo. Pavašarį „Lituanica“ pralaimėjo 1:2. Jų įvartėjų santykis yra 30:1 Ar sekmadienį pavyks „Lituanicos“ vyrams sustabdyti įsibėgėjusią Wilmette komandą, kuri guldo visus kaip buldozeris?

„Lituanica“ ruošiasi išleisti aikštėn, kiek sąlygos leis, patios geriausios sudėties komandą. Kad mūsiškiamis pasisektų, reikės dviejų dalykų: kad puolėjų laimė šaudyti į vartus pasisektų 180 laipsnių kampų ir kad gynėjai savo baudos aikštėje „nebibovytų“ su kamuoliu ir nebegotytų iš paskos lyg autografo prašydami. Patarti, žiūrint iš šono, visada yra daug lengviau, negu padaryti. Bandyti verta. Rezervas žais 1 val. p. p.

Po tų rungtynių „Lituanicos“ komandos dar lauks du revanšo ištroškė ir rimti priešininkai savo aikštėse.

J. J.

PLAUKYMO VARŽYBŲ REIKALU

Kaip jau anksčiau buvo skelbta, 1983 m. Š. A. Pabaltiečių plaukymo pirmenybės įvyks 1983 m. lapkričio 13 d. Detroito, Mich. Rengia — Detroito LSK „Kovas“.

Papildomai pranešame, kad pabaltiečių varžybų rūmėnė bus išvestos iš ŠALFAS Vid. Vakarų sporto apygardos pirmenybės. Pirmenė, kad dalyvių registracija atliekama iki š. m. lapkričio 5 d., šiuo adresu: Antanas Grigaras, 31403 Anita Dr. Warren, MI 48093. Tel. 313-268-0585. ŠALFAS Vid. Vakarų Sporto apygarda

Laiškas

MYLĖKIME ARTIMĄ

„Drauge“, birželio 9 d. Juozas Gaila reportaže iš Baltimorės rašo apie žurnl. Valdo Ramojaus paskaitą apie save ir Balfą: „Dabartinė Balfo vadovybė Chicagoje tikrai turi puikų ambasadorių, sugebantį palenkti mus Balfo ir tuo pačiu mūsų vargstančių tautiečių labui. Prisi pažinsiu, kad iki šiol Balfo atžvilgiu buvau palyginti abejingas“. Toliau jis rašo, kodėl buvo abejingas Balfui. „Kai pasirodė pirmieji Balfo siuntiniai (Vokietijoje gyvenant), atrodė, kad mūsų šeimai tikrai turėtų kas nors tekti, o visgi nieko neteko“. Reportažą pabaigoje rašo: „Taigi, tu stovyklinių dienų atsiminimai paliko mane abejingu Balfo atžvilgiu ir nesidominiu jo darbais“. Ačiū už atvirumą.

Šiuo metu JAV vyksta Balfo didysis judvės vėjus. Užmirškime kadaise turėtas nuoskaudas, atleiskime, kurie kadaise, greičiausiai be blogos valios, padarė klaidų, nebūkime tais „abėjingais Balfo atžvilgiu ir nesidominciais jo darbais“. Balfas dirba ir veikia, kad padėtų artimui, jo gyvenimo sunkioje valandoje. Nesuvedinkime senų sąskaitų su dabar vargstančių bro-

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto		metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00	
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00	
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00	
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00	
Savaitinis (Šeštad.pried.)	\$30.00	\$19.00		

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.
- Redakcija straipsnius taisyso neuožiūrą. Nesuaukštų straipsnių neauga. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišūnčiamos gavus prašymą.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokių vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKU LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 7 v. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. JONAS MAŽEIKA

DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANCIS MAŽEIKA

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
e-8 antr. 12-6; penkt. 10-12. 1-6

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 myliai vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozas Meskauskas ofiso perėmė

T. RAMA, M.D.
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 3-4 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS ŽLIUBA

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
2-6, šeštadieniais pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofiso perėmė

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val. pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv.
12-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinatų perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir
7-9 antr. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

JOKSĖ
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-4 val. popiet ir 8-8 val

Naujas demokratijos variantas?

BE RINKIMŲ

Ar demokratijai būtini balsavimai? Ar įmanoma kam nors demokratiškai atstovauti, nepravedus tarp jų, kuriems siekiama atstovauti, laisvų, visuotinių ir lygių rinkimų?

Vienas demokratijos modelis — VLIKO įkurtoji Lietuvos Bendruomenė. Ją sudaro, jai priklauso, jos nariai yra individualūs asmenys. Šitie asmenys kas ketverių ar penkerių metų gauna progą laisvais, visuotiniams ir lygiams balsavimais išsirinkti vyriausiąjį LB organą tarybą (PLB atvejų, seimą), kuris savo ruožtu išsirenka jam pavaldžią valdybą. Bet LB laikoma demokratine ne dėl to, kad ją sudarytų asmenys, o kaip tik dėl to, kad šie asmenys, jos nariai, turi teisę jos vyriausiąjį organą išsirinkti.

Tačiau organizaciją nebūtinai turi sudaryti asmenys. Ji gali federacijos ar koalicijos būdu būti sudaryta iš kitų organizacijų (arba vadinamųjų „teisiniu asmeniu“).

Lietuvių išsivijoje turime dvi žymias tokias organizacijas, kurių nariai yra ne paprastai asmenys, o teisiniai asmenys, vadinasi, kitos organizacijos. Tai Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, sudarytas iš 15 lietuviškų partijų bei rezistencinių grupių, ir Amerikos Lietuvių Taryba, sudaryta iš 13 JAV lietuvių centrinių organizacijų. Taigi VLIKO ir ALTO narys yra pagrindas yra visai kitoks, negu LB.

Kaip suprasti LB demokratiškumą, jau matome. LB demokratiškumo principas — vyriausiąjį organą renkamas organizacijos narių (paprastų asmenų) visuotiniams, laisvais, lygiais balsavimais. Bet kaip suprasti VLIKO ir ALTO demokratiškumą?

Atsakymas, iš vienos pusės žiūrint, labai nesudėtingas. Iš teisiniu asmeniu (lygiai kaip ir iš paprastųjų) sudaryta organizacija yra demokratiška, jeigu jos nariai laisvais visuotiniams ir lygiais balsavimais išsirenka savo vadovybę. Ar VLIKO penkiolika narių (organizacijų) turi teisę tokiais balsavimais išsirinkti VLIKO vadovybę? Jei taip, VLIKO — demokratinis. Ar ALTO trylikos narių (organizacijų) turi teisę tokiais balsavimais išsirinkti ALTO vadovybę? Jei taip, ALTO — demokratinis.

Tačiau šių dvejų veiksmų teisinė pretenzija siekia toliau, negu tik juos sudarančių grupės. Galima sutikti, kad savo grupių atžvilgiu VLIKAs, aplamai paėmus, elgiasi demokratiškai. Tačiau ALTAs, pavyzdžiui, šaunasi kalbėti ir veikti ne tik jį sudarančių grupių, bet apskritai visų Amerikos lietuvių vardu, o VLIKAs — tiesiog visos lietuvių tautos (arba kaip aiškina žymus jo teoretikas, teis. Petras Stravinskis — „Lietuvos valstybinės tautos“) vardu.

Tad klausimas kyla toks: ar ALTAs yra demokratiškas ne tik savo narių, bet ir visų Amerikos lietuvių atžvilgiu? Ar VLIKAs yra demokratiškas ne tik savo narių, bet ir visos lietuvių tautos atžvilgiu? Kitai sakant, ar šie du veiksniai, atstovaudami juos sudarančiomis organizacijom (ir per jas, tų organizacijų nariams), tuo pačiu atstovauja ir kažkam daugiau (vienu atveju, visai JAV lietuvių išsivijai, kitu — visai lietuvių tautai)? Ir jei taip, tai kokiu būdu?

Negalima nepastebėti, kad Lietuvių Bendruomenėje irgi pasitaiko šitokių, sakykime, imperialistinių pretenzijų. Teko kartą klausytis, kaip vienas tolus bendruomenininkas aiškino SLA viceprezidentui Aleksandrui Chaplikui, kad ir jis Chaplikas, priklausąs Lietuvos Bendruomenei. O Chaplikas, būdamas laisvo krašto pilietis ir, be to, apsisprendęs

Bendruomenės idėjos priešininkas, jam atšovė: „Tu negali man sakyti, kokias organizacijas aš priklausau ar nepriklausau! Aš į Bendruomenę niekad neįstojau, nenorėjau įstoti ir nenoriu įstoti, todėl Tu man negali sakyti, kad aš priklausau Bendruomenėi...“ Chaplikas, aišku, turėjo tiesos, o bendruomenininkas klydo. Aplamai žiūrint, joks bendruomenininkas neturi teisės kitam lietuviui įrodinėti, kad jis yra Bendruomenės narys, jei tas sąmoningai tokiu būtu nenori.

Bet lygiai ta pati taisyklė galioja ir ALTO su VLIKO. Toli gražu ne visi JAV lietuvių priklauso kuriai nors iš ALTAs sudarančių organizacijų. Toli gražu ne visi išsiviję ir Lietuvos lietuvių priklauso (ar priklausytų, jei galėtų laisvai apsispręsti) kuriai nors iš VLIKAs sudarančių organizacijų. Siūlome tokią eksperimentą: susistabdyt bet kurį padarą lietuvių (taigi ne komunistų ir ne „pažangų“) ir parodyt jam atminčiai atšviestinti visų ALTAs bei VLIKAs sudarančių grupių sąrašą, paklauskime jo, kuriai grupei jis simpatizuoja (daugiau negu kitai)? Paskui paklauskime, kuriai grupei jis priklauso. Beveik tikra, kad pirmąjį klausimą didelis, o antrąjį dar didesnis nušimtis atsakys: „Jokiai“. O tarp veikėjų ir eilinių mūsų žmonių, gimusių po 1930 m., tokių susidarys bene aiški dauguma. Kurio tad pagrindu šie du veiksniai reiškia teisę atstovauti asmenims, nepriklausantiems ar neprijaučiantiems kuriai nors iš juos sudarančių organizacijų?

Kiek žinome, ALTO veikėjai šiuo mums rūpimu temos aspektu nėra preciziškiau pasisakę. Kai kurie VLIKO veikėjai tačiau visiems šiems problemoms niūnams turi vieną bendrą sprendimą: VLIKAs kalba visos tautos vardu, nes yra gavęs tos tautos įgaliojimą politine prasme jai vadovauti. Ir gavo jis šį tautos įgaliojimą per Lietuvos politines partijas bei rezistencines grupes, 1943 m. Kaune ir VLIKą vieningai susibūrusias.

Palikus nuosalyje klausimą, ar visi sąmoningi patriotai anuomet iš tikrųjų VLIKO prigimtį šitaip suprato, o taip pat klausimą dėl VLIKO nedalyvaujančių (ar jame tik fiktyviai dalyvaujančių) grupių teisių, lieka pagrindinis klausimas: ar tauta gali kam nors demokratiškai suteikti teisę jai vadovauti ar atstovauti — per politines partijas... be rinkimų? Šitaip klausdami, visiškai neturime intencijos nuneigti akivaizdus faktus, kad nei 1943 m., nei vėliau demokratiniai rinkimai Lietuvoje buvo dėl gerai mums žinomų priežasčių absoliučiai neįmanomi. Tačiau kaip tik dėl šios nelaimingos aplinkybės (dėl kurios buvimo VLIKAs, savaime aišku, visiškai nekalta ir neatsakingas), kiekviena pretenzija į išskirtinę teisę vadovauti tautos išlaisvinimo kovai lieka nepatikrinta. Tokia jau demokratijos logika, kad be laisvų rinkimų tauta negali suteikti vadovavimo teisės vieniems, o atmeti ją kitiems. Okupacijos sąlygomis visų patriotų bei jų sambūrių mandatai lygūs. Nes jei, kaip teigia minėti VLIKO teoretikai, tautos politinė valia jau ir dabar demokratiškai pilnuoju srvena per VLIKą susibūrusias partijas, tai nebūtų pagrindo reikalauti laisvų rinkimų ne ateities nepriklausomoje Lietuvoje. Užtektų tik sulipdyti vyriausybę pagal dabartinį VLIKO modelį iš visų politinių partijų bei rezistencinių grupių, ir jau viskas būtų demokratiška! Bet ar iš tikrųjų taip galvojame? ar m. dr.

KOMERCIJA IR SVETIMŲ KALBŲ MOKĖJIMAS

Amerikoje yra apie 10,000 japonų, atstovaujančių įvairioms japoniškomis firmoms, kurioms nesudaro jokių sunkumų anglų kalbos vartojimas. Tuo tarpu Japonijoje Amerikos įmonių įgaliotinių tėra tik 900 ir iš jų keliasdešimt tekala japoniškai.

Nemokėjimas svetimų kalbų visada sudaro keblumą, susidūrus su kitų tautų asmenimis. Tada pajuntamas svetimų kalbų mokėjimo svarbumas. Amerikiečiai ilgą laiką nekreipė dėmesio į svetimų kalbų mokymą aukštoje mokykloje. 1980 m. praversti tyrinėjimai rado, kad Ph.D. laipsnis buvo suteiktas tik 6 japonų kalbos studentams, neskaitant arabų, graikų ir lotynų kalbų.

Kalba, būdama pagrindinė tarpusavio komunikacijos priemonė sąmonės tūrinui išreikšti gyvu žodžiu, labai daug prisidėjo ir pagelbėjo žmogui kopti civilizacijos laipsnius. Rašytinį žodį mums paliko sumerai maždaug prieš 3000 metų pr. Kristų. Raštą tobulino egiptiečiai, graikai ir kitos tautos. Be rašytinio žodžio nebūtų mokslo, religijos, meno, literatūros, filosofijos ir komercijos. Įvairių kalbų pasaulyje priskaičiuojama netoli 3000, bet iš jų išskiriama trylikos vyraujančių: kiniečių, anglų, hindustaniečių, ispanų, rusų, vokiečių, japonų, indonezų, prancūzų, italų, portugalų, arabų ir bengalų. Todėl mokėjimas bent vienos iš šių vyraujančių kalbų suteikia asmeniui galimybę geriau pažinti kitų tautų gyvenimo būdą ir jų indėlį į bendrą žmonijos kultūros lobyną.

Nuo senų laikų buvo dedama daug pastangų sudaryti iš įvairių kalbų vieną tarptautinę kalbą, kurią išmokus būtų lengva pasiekti kultūrinėmis vertybėmis ir palaikyti ryšius su įvairių tautų asmenimis. Prancūzų filosofas ir matematikas Rene Descartes (1596-1650) kėlė idėją vienos tarptautinės kalbos. Jo idėja dar labiau išpopuliarino Ludwig Zamenhof (1859-1917), gimęs istorinėje Lietuvos teritorijoje, Balstogėje. Lietuvą jis visada laikė savo tėvyne, užtat Kauno miesto viena gatvė 1926 m. buvo pavadinta jo garbei Zamenhovo vardu. Jis yra paruošęs Esperanto kalbos vadovėlį „Enserlibro de la lingva Esperanto“. Esperanto kalba plačiai paplito pasaulyje. Bet atsirar-

P. INDREIKA

da asmenų priešingai nusistatę prieš tarptautinę kalbą, kaip neatstojančią natūralios kalbos dvasios.

Mokslininkai išveda, kad visos kalbos išsivystė natūraliai, o daugiausia jų atsišakoję iš indoeuropiečių protikalbės. Kas tie indoeuropiečiai buvo? Tai Azijos kontinento įvairių tautų mišinys, kuriom vardas pritaikytas tik XIX a. pradžioje. Prieš tai jie buvo vadinami arijais. Kalbininkai, pasiremami dideliu indoeuropiečių kalbų giminumu, jeigu daug žodžių randama panašius, išveda, kad buvo bendra indoeuropiečių protikalbė, kuri vėliau sumišo su kitų tautų kalbomis ir tokiu būdu atsirado daugybė kalbų. Indoeuropiečių gyvenvietė nurodoma pietinės Baltijos jūros pakraščiai.

Mūsų kalbininkas K. Būga iš vietovardžių, upių vardų išveda, kad indoeuropiečių viena šaka, — baltai, — slavų stumiami apie VI a. po Kr. apsigyveno prie Lietuvos upe-

lio, Neries dešiniojo intako, netoli Gelvonų, Ukmergės apskr. Jie amžių bėgyje sujungė prie jų prisiliejusias gimines ir kraštą pavadino Lietuvos vardu.

Palikę Lietuvą ir gyvendami JAV, atkreipkime dėmesį į 1984 m. biudžetą, kurio sąmatoje svetimų kalbų mokymui nėra paskirta nė vieno cento. Krašto apsaugos sekretorius Gaspar Weinbergeris parašė prezidentui protesto raštą, nusiskundamas, kad jo departamentas tuojau pajus trūkumą svetimomis kalbomis kalbančių asmenų. Kongresmanas Paul Simon nurodo, kaip General Motor negalėjo parduoti Chevrolet automobilio pavadinto „Nova“ vardu lotynų Amerikos kraštuose ir Puerto Rico. Suskaldžius žodį į du skiemenis — No ir va ispanų kalboje įgyja šie žodelyčiai naują prasmę, kad automobilis nevažiuoja arba nejuda. Ir kas norėtų pirkti „nejudantį“ automobilį?

Pakeitus „Nova“ į Caribe tuojau pagyvėjo Chevrolet pardavimas. Matome, kad svetimų kalbos žodžio

KNX radijo stotis Los Angeles mieste, kuri priklauso CBS radijo tinklui, kritikavo Kalifornijos valstybės legislaturą dėl rezolucijos, rekomenduojančios į 1984 olimpinis žaidimus neįsileisti sovietų sportininkų. Priešingą nuomonę Baltų Laisvės lygos vardu pareiškė lygos vicepirmininkas Antanas Mažeika. Mažeikos 2 minučių pareiškimas per radiją buvo perduotas keturis kartus spalio 5 dieną. Jis kalbėjo taip:

prasmės ir minties supratimas ir jo panaudojimas komercijoje ar gyvenime turi nemažą reikšmę.

Amerikos telekomunikacijos bendrovė neteko 90 ml. vertės kontraktą vien todėl, kad neparuosė pasiūlyme detalių japonų kalba. Amerikoje užsienio firmos turi nemažai įmonių, kuriose amerikiečiai randa darbą. Tose įmonėse pagaminti gaminiai sudaro viso eksporto apie 10 %. Bet jų vadovybė nusiskundžia, kad trūksta vadovaujančio personalo, mokačio svetimų kalbas, kurie sugebėtų palaikyti ryšius su fabriko vadovybe.

1980 m. surinkti statistiniai duomenys parodė, kad tik 8 valstijose, baigiant universitetą, reikalaujama išlaikyti egzaminus iš svetimų kalbų kurso, kitur praleidžiama be jokių egzaminų.

ČEKAI IŠKELIA BALĮ SRUOGĄ

Čekų kalba yra išėjusi verta dėmesio knyga: Radegast Parolek, Srovnávací dejiny baltických literatur, Praha, Univerzita Karlova, 1982, s. 127 a. il.

R. Parolekas, apžvelgdamas lietuvių, latvių ir estų kūrybą, tarp pirmojo ir antrojo pasaulinių karų, pastebi buvusių panašius tose šalysse politinę situaciją...

Šiuo laikotarpiu turtinga buvo stilių įvairovė... stiprus avangardizmo poveikis. Simbolizmas, neoromantizmas čia nevaržė realizmo. Tai buvo daugiau stiliaus, meninės orientacijos reikalas. Antai B. Sruogas simbolizmas turėjo filosofinį krūvį, o jo dramoje „Kazimieras Sapiega“ ryški humanistinė ir filosofinė poetė, herojai apimti šekspyriskų aistrų...

Ištrauka iš „Kultūros barų“ 5 nr. 63 p. K.D.

Jubiliejinę skautų „Aušros“ stovykląje Kanadoje Pirmijos pirmininkas v.s. Sigitas Miknaitis (dešinėje) su Brolijos Vyriausiu Skautininku Vytautu Vidugiriu.

Nuotr. J. Tamalaicio

MOTERIS SU BALTU CHALATU

DR. K. PAPROCKAITĖ-SIMAITIENĖ

6

Ne tik mėgstu, bet ir nepaprastai vertinu, nes keliaujant praplečiu savo gyvenimo horizontą. Todėl nenuostabu, kad kiekvieną kartą, kai tik ruošiuosi kur pajudėti, mano mintyse atgyja senos arabų kelionės knygos „Tūkstantis ir viena naktis“ posmai: „Keliauk! Kelionėje tu rasi pakaitalą to, nuo ko tu skiriesi. Pavark, nes gyvenimo saldumas glūdi nuovaryje. Ramus sėdėjimas vietoje neatneša žmogui nei kilumo, nei didingumo, o tik sustingusią būseną. Todėl palik namus ir keliauk!“

Aš mačiau, kaip vandens ramybė jam neša tik svapvima. Tačiau vanduo, kuris teka, yra šviežias ir skaidrus. Netekantis vanduo stovi apsilbausęs ir suzlūgęs.“

„Daktare“, kiek patylėjęs prabilo admirolas, „negaliu užginti arabų knygos kelionių tikslo išminties. Tik šimtu procentų sutikti ir keliauti... keliauti...“

Jau ir penktadienio rytmetis pažvelgė pro ligoninės langą, atnešdamas šiltą, malonų, dar neįsėjusios vasaros orą. Su liepenojančiu džiaugsmo žvilgsniu admirolas pasitiko šią paskutinę ligoninės buvimo dieną.

Danguis skliautu tarp švelnučių, lyg balto silko debesėlių riedėjo šviesi saulutė. Iš beribės ji negailėdama bėrė į žemę šiltų spindulių vėjavus.

Nuo Atlanto pūtė minkštas pietų vėjelis ir

skleidė iš okeano gelių atneštus sodrius gaivinančius kvapus.

Ligoninės parko gilumoj nežinomi paukštukai atvėrė savo gaidų knygas, traukė iš visos širdies spalvingas melodijas.

Nuo palangės prie palangės neramiais švilpaujančiais sparneliais plazdėjo balandžiai, monotoniškai burkuodami burkū-burkū-burkū... Po žalia šilto sidabro rasos pabarstyta ir kur ne kur baltas ir rausvasis dobiliukų žiedais nusagstyta pievą tingiai vaikštinėjo didelės sodios žuvedros.

Ant pilkų cementinių takų, pribarstytų trupinių, triukšmingas vestuves kėlė žvirbliai.

Nuo šakelės ant šakelės šokinėjo kelios pilksvos voveraitės. Staiga jos nušoko nuo medžio. Kelis kartus apsisuko ore. Kažką sukuždėjo ir vėl vikriai užšoko ant medžio. Kiek palypėjusios sustojo. Akimirka apsidairo. Dar kartą sukužda ir nubėga iki pat viršūnės.

Tą dieną admirolas linksmai nusiteikęs ruošėsi apiešti mus. Vyriausia gaidelstingoji sesutė Ragland, įėjusi į jo palatą, juokaudama sušuko: „Dėl Dievo meilės, admirole. Dar neišauso, o jūs jau pasiruošę išvykti. Bijau, kad patamsy galite paklysti ir nesurasti kelio į namus.“

„Sesute, bandysiu nepaklysti. O jei paklysciau, tai kelia sugrįžti pas jus tikrai surasiu. Ar priimsit?“, juokavo admirolas.

„Mielu noru, admirole“. Ir, įsimeisusi į jį savo juodas žiburiuojančias akis, pridūrė: „Pas „mamą“ visiems užteks vietos.“

Noriu pabrėžti, kad šią gaidelstingąją sesutę ligoniniai dažnai vadino „mama“, nes jautė iš jos trykstančią jiems šilumą, meilę ir begalinį pasiaukojimą.

„Atiū už gerą širdį, sesute“, tarė admirolas. Nors

GARBĖ IR PELNAS

„KNX kritikuoja Kalifornijos legislaturą vienbalsiai priimtą jungtinę rezoluciją nr. 31, rekomenduojančią JAV prezidentui ir kongresui, tarp kitų sankcijų, neleisti sovietų atletams dalyvauti 1984 metų olimpiadoje. KNX pastebi, kad ta rezolucija yra pykčio ir emocijų rezultatas ir kad olimpiada negali būti pajungta politikai.“

Mes tam nepritariame. Olimpiada yra tautinis ir politinis forumas. Sovietai į olimpiadas visada žiūri kaip į vietą pasauliui reklamuoti sovietinio-marksizmo ideologijos pranašumą ir jėgą. Todėl jie skiria neribotus resursus paruošti profesionalus atletus. Sovietų Sąjunga olimpiadas panaudoja įspūdingai surežisuotais sportiniais ir kultūriniais renginiais nukreipti pasaulio dėmesį nuo jos tarptautinių prasižengimų, kaip tai karinių intervencijų, imperializmo ir žmogaus bei religinių teisių pažeidimų.

Amerikos paskelbtas Maskvoje vykusiu olimpinis žaidynių boikotas (1980) bent kreipė dėmesį į sovietų agresiją Afganistane, kad ir tas kraštas nepatektų į pamištų Baltijos ir Rytų Europos valstybių sąrašą. O dabar KNX pataria mums pamiršti Korėjos lėktuvo OO7 skrydžio žudynes. Ir tai sporto labui.

Kalifornijos valstybės legislaturės rezolucijoje teisingai atsispindi pasaulio viešosios opinijos pasipiktinimas ir reikalavimas nuosaikios akcijos dėl įvykdytų 269 žmonių žudynių. Nuo prezidento iki KNX radijo mums sakoma, kad esame bejėgiai atsakyti į sovietų įvykdytas žudynes ekonomiškai, kariškai ar į šventumo kategoriją pakeltomis olimpinėmis žaidynėmis.

Ir taip gyvenimas teka įprasta vaga, o tuo tarpu 269 nekaltų aukų lavonai, jų tarpe 61 amerikietis, guli be pagarbos vandenų kapinyne. Sovietų atletų pasirodymas Los Angeles 1984 olimpiadoje prieš filmuotojų aparatus būtų galutinis smūgis Amerikos žmonių garbės, integralumo ir padorumo jausmui. Jų dalyvavimas būtų tautinė gėda prieš žuvusiųjų šeimas, veltui laukiančias teisingos atskaitos.

Mes pirmoje vietoje privalome rodyti pagarbą mūsų žuvusiems ir mūsų tautiniams principams, o ne palaikyti apgaulingą tarptautinį „bešališko elgesio“ tuščiažodžiavimą propagandos ir komercinio pelno dėlei.“

Jk.

PARAPIJA DAR YRA STIPRI

Pasikalbėjimas su kun. V. Kriščiūnevičium, Detroito Dievo Apvaizdos parapijos klebonu

Dievo Apvaizdos parapija šį sekmadienį iškilmingai mini Šv. Jurgio, paskiau pavadintos Dievo Apvaizdos titulu, savo 75-rių metų sukaktį. Tai didelėmis pastangomis išlaikyta ir net dviejuose vietose atstatyta bažnyčia ir suorganizuota lietuvių parapija Detroito, dabar Southfielde. Šia labai reikšminga proga pateikiame keletą klausimų dabartiniam parapijos klebonui kun. Viktoriui Kriščiūnevičiui, kuris mieliai atsako į mūsų klausimus apie parapijos praeitį ir viltis ateičiai.

— Gerbiamas Klebone, Jūsų parapija šiemet šventčia 75-rių metų sukaktį. Ar galėtumėt pasakyti šį tą apie jos kūrėjus ir ankstyvesnius klebonus?

— Šią parapiją 1908 metais suorganizavo kun. Kazimieras Valaitis ir Šv. Jurgio draugija, todėl ji ir buvo tuomet pavadinta Šv. Jurgio vardu. Maža medinė bažnytelė buvo pastatyta 1908 metų pavasarį, o 1917 metais jau buvo pašventinta graži mūrinė bažnyčia. Klebonu tuo metu buvo kun. K. Skrypka.

1919 metais klebono pareigas perėmė kun. Fabijonas Kemėšis. Tai buvo nepaprastai šviesi asmenybė. Dar gyvendamas Lietuvoje, spaudos draudimo laikais rašinėjo į laikraščius. Skotijoje 1913 metais redagavo „Išėivių Draugą“, atvykęs į Ameriką redagavo „Draugą“ ir Chicagoje sukūrė Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų sąjungą. Taip pat jis yra buvęs „Darbininko“ redaktorium Bostone 1915 m. Atvykęs į šią parapiją, jis atgaivino Lietuvos Vyčių, organizavo blaivininkus, rinko aukas Tautos Fondui ir pastatė parapijos mokyklą. Kun. F. Kemėšis Šv. Jurgio parapiją paliko 1922 metais, išvykdamas studijuoti į Washingtono Katalikų universitetą. Gavęs doktoratą, grįžo į Lietuvą ir ten profesoriaus. Bolševikų ištremtas į Sibirą, mirė 1954 m. Apie jo kankinio mirtį Amerikoje sužinota tik po dvejų metų.

Kun. J. Čižauskas darbavosi šioje parapijoje net 34 metus. Tai buvo kunigas ir muzikas kartu. Per 30 metų jis buvo choro vedėjas ir kompozitorius, parašęs giesmių ir dainų, kurių dalį spausdino „Muzikos Žiniose“.

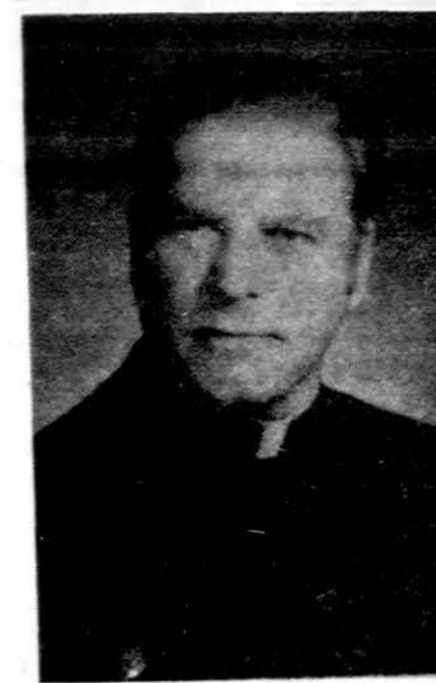
— Ar parapija yra davusi 16 vienuolių? Kun. Čižauskui mirus, jo vieton buvo paskirtas Amerikoje gimęs lietuvis kun. Michael J. Kundrat. Lietuviškai kalbantiems parapiječiai daugėjant, jis pagelbininku pasikvietė Romoje baigusį studijas kun. Alfonsą Baboną. Iš jo man teko perimti Dievo Apvaizdos parapiją 1975 m. sausio 1 d. Kun. M. J. Kundrat jau buvo išsikėlęs į kitą parapiją prieš keletą mėnesių.

— Ar persikėlimas į naują vietą Southfielde didelių sunkumų iš Detroito kūrė ir bažnyčios dvasinių patarjose pusės ir pati parapija? — Taip, sunkumų buvo. Nors tuo metu dar nebuvau šios parapijos klebonu, tačiau kalbėti netenka. Nuo savo atėman yra žinoma, jog Detroito jimo į šią parapiją per 1981 — arkivyskupija nepritarė lietuviškos parapijos perkėlimui, asmenų. Santuokų vidutinimotyvuodama tuo, kad visos kai būna apie 10 per metus, iš tautinės parapijos neilgai teikiu išlaikyti teritoriją — „nubyrą“ nuo parapijos. Ar parapija su teise turėti lie tuviškas pamaldas.

— Parapijos susirinkimą bu viai bažnyčia lankantį yra vo pakviestas vyskupas Tho apie 50 proc. Kiti dėl nuotoliu mas Gumbleton. Jis davė pa ar kitų priežasčių atvyksta ne vyzdžiu lenkų ateivių kiekvieną sekmadienį. Reparapijas, kurių iš daugiau čiausiai bažnyčioje pasirodo kaip 30 liko tik 5-kios. Į vys turintieji pelningas profesijas kupa buvo kreiptasi, klau — Kiek žinoma, šiuo metu siant, argi jau dabar reiktų dirbate Jūs vienas. Ar neper

atsisakyti lietuviškos parapi jos tik dėl to, kad po 25-kerių metų ji gali nebeišlaikyti. Jei ir taip, tai per tą laiką ji jau būtų savo paskirtį atlikusi.

Vyskupas buvo paveiktas parapiječių entuziazmo ir tvirt

Kun. V. Kriščiūnevičius, Dievo Apvaizdos par. klebonas

to noro turėti tautinę, bet ne teritorinę parapiją. Netrukus buvo gautas kard. J. Dearden laiškas, patvirtinęs Dievo Apvaizdos parapiječių pageidavimą.

Parapiječiai tuo klausimu buvo vieningi, todėl iš jų pusės sunkumų nebuvo. Buvo surasti kiek galima daugiau naujų narių. Atrodo, kad patirti sunkumai labiau suartino visus vieningam darbui, persikilian į naują vietą.

— Ar dabar parapijoje turite pakankamai lietuvių parapiječių, kai jie plačiai išsisklaidę Detroito dideliame mieste ir kai dar dvi lietuviškos parapijos yra Detroito?

— Lietuvių parapiječių yra pakankamai. Nežiūrint išsisklaidymo ir nuotolių, lietuviškų Mišrių metu bažnyčia yra pilna. Apytuosiu suolu galima matyti tik vasaros metu. 94 proc. parapiječių sudaro lietuviai ateiviai, čia gimę lietuviai ir dalis mišrių šeimų. Ne lietuvių yra apie 6 proc. Jaunų šeimų šiuo metu turime apie 65-kias. Yra nemaža jaunimo, apie 50 iš jų dalyvauja parapijos chore.

— Ar prie parapijos esą pastatai — salė ir Kultūros centras padeda sutraukti lietuvius, lietuvių organizacijas, jaunimą?

— Taip. Kultūros centro pastatai parapijos gyvenimui būtina reikalingi. Čia yra įsikūrusi „Ziburio“ liuanistinė mokykla, vyksta choro ir tautinių šokių repetitijos, organizacijų susirinkimai, sportas, minėjimai ir įvairūs kultūriniai renginiai. Sekmadieniais po pamaldų žmonės neskubadijas kun. Alfonsą Baboną. Iš jo man teko perimti Dievo Apvaizdos parapiją 1975 m. sausio 1 d. Kun. M. J. Kundrat jau buvo išsikėlęs į kitą parapiją prieš keletą mėnesių.

— Ar galėtumėt pasakyti apie parapijos augimą, mažėjimą ar pastovų skaičių parapiječių, kurie domisi parapijos dvasiniais patarjose pusės ir pati parapija? — Taip, sunkumų buvo. niams tikslams?

— Apie parapijos augimą šios parapijos klebonu, tačiau kalbėti netenka. Nuo savo atėman yra žinoma, jog Detroito jimo į šią parapiją per 1981 — arkivyskupija nepritarė lietuviškos parapijos perkėlimui, asmenų. Santuokų vidutinimotyvuodama tuo, kad visos kai būna apie 10 per metus, iš tautinės parapijos neilgai teikiu išlaikyti teritoriją — „nubyrą“ nuo parapijos. Ar parapija su teise turėti lie tuviškas pamaldas.

— Parapijos susirinkimą bu viai bažnyčia lankantį yra vo pakviestas vyskupas Tho apie 50 proc. Kiti dėl nuotoliu mas Gumbleton. Jis davė pa ar kitų priežasčių atvyksta ne vyzdžiu lenkų ateivių kiekvieną sekmadienį. Reparapijas, kurių iš daugiau čiausiai bažnyčioje pasirodo kaip 30 liko tik 5-kios. Į vys turintieji pelningas profesijas kupa buvo kreiptasi, klau — Kiek žinoma, šiuo metu siant, argi jau dabar reiktų dirbate Jūs vienas. Ar neper

daug darbo parapijos sielovadoje be pagelbininkų? Ar tikėtės kada nors pagelbininkų — asistentų turėti?

— Turint nepilną tūkstantį sielų, sunku tikėtis pagelbininko. Yra kaimyninių parapijų, kur vienas kunigas turi aptarnauti žymiai daugiau. Kunigų trūkumas jaučiamas visur, o lietuvių išėivių padėtis tuo atžvilgiu dar blogesnė. Būtų labai naudinga turėti pagelbininku lietuvių dijakoną ar seselę vienuolę.

— Kaip Jums atrodo, kokias parapijos ateitis, kaip ilgai galės parapija išlaikyti, kaip tautinė, ir kokias dedate pastangas, kad parapija išlaikytų lietuvių dvasinę tarnyboją?

— Šiuo metu dar parapija stipri ir jos uždaryti nesiruošiamė, bent kol bus gyva lietuvių ateivių karta. Ar sugėbės ją išlaikyti jų vaikai — sunku pasakyti. Prieš 15 metų kilęs entuziazmas turėti lietuvišką parapiją ima atslūgti. Tai rodo metiniai parapijos susirinkimai.

Tiesa, turime pasišventusių žmonių, kurie daug laiko aukoja parapijos labui. Čia turi mintyje parapijos choro organizatorius ir vadovus. Jie atlieka didelį darbą, jungdami jaunimą ir puoselėdami lietuvišką dainą bei giesmę jų širdyse. Tuo pačiu jie tiesia kelią ir parapijos ateičiai.

Negaliu nepaminti nuosirdžiui tarkininkų parapijos taryboje, tik nematyti kandidātų jiems pakeisti ateityje. Yra tautiečių, kurie žiūri į parapiją tikta kaip priemonę lietuviškumui palaikyti.

Dėkoju klebonui už išsamius atsakymus. Visi linkime parapijai kuo ilgiausiai išlaikyti, o kun. V. Kriščiūnevičiui dar ilgai taip pavyzdin gar vadovauti, nes Dievo Apvaizdos parapija yra paskatas ir kitoms lietuvių parapijoms išėivijoje.

Pg.

PRAKTIŠKAS PATARIMAS FOTOMEGĖJAMS

Vieni keliauja iš pamėgimo, kiti lankydami gimines, o dažnas net tarnybos reikalais. Jei anksčiau automobilis buvo kelionės priemonė, tai šiandien vis daugiau naudojamosi lėktuvais. Beveik kiekvienas iš tų keleivių turi foto aparatą, bet ne kiekvienas žino, kad einant pro aerodromo saugumo punktus, jų filmai yra pavėkiami Rentgeno arba, kaip čia priimta vadinti, X-Ray spindulių.

70-tųjų metų pradžioje atsirandant vis daugiau priverstinių keleivinių lėktuvų nukreipimų, daugiausia į Kubą, imtasi priemonių tam sustabdyti. Ke-

leiviai, prieš įlipant į lėktuvą, turėjo pereiti tikrinimo punktus, kur X-Ray įtaisais buvo peršviesti, ar neturi paslėpę po drabužiais ar lagaminuose ginklų.

Per paskutinį dešimtmetį filmų jautrumas tiek padidėjo, kad vienas tikrinimas paveikia nuotraukos kokybę. Paskutinieji Kodak (autoritetas foto srityje) tyrinėjimai parodė, kad keleivis, turėdamas naują VR1000 filmą, turi būti atsargus. Pasireiškė šešėliai arba spalvų silpnumas yra tikrinimo prietaisų įtaka. Tam išvengti rinkoje yra įvairūs apsaugos maišeliai, kurie turi apsaugoti filmus nuo pavojingų spindulių. Vis dėlto Kodak pataria prašyti pareigūnų rankinio tikrinimo.

Esant kelionėje ir turint persėdimus įvairiuose aerodromuose, pakartotinis tikrinimas paveiks ir nejautrų filmą. Be to, už JAV ribų yra aerodromų su tokiais stipriais įtaisais, kad vieno peršvietimo užtenka sugadinti bet kokio jautrumo filmą.

Būti saugiam, patartina visus filmus laikyti atskirame plastikiniame maišelyje, kad, prašant rankinio tikrinimo, pareigūnams nesudarytų jokio keblumo. Tokiu būdu, grįžus iš kelionės, nebus jokių galvosūkių, kodėl šį kartą nuotraukos išėjo ne taip, kaip kitais kartais. Edm. Jakaitis

Maloniai kviečiame atsilankyti į

PIANISTO MANIGIRDO MOTEKAIČIO KONCERTĄ

1983 m. spalio 23 d., sekmadienį, 3 val. p.p.

Jaunimo Centro didžiojoje salėje 5620 S. Claremont Avenue, Chicago

Programoje lietuvių ir pasaulinių kompozitorių kūrinių

Bilietai \$10, studentams ir pensininkams \$6, gaunami koncerto dieną prie įėjimo

Pianistas MANIGIRDAS MOTEKAITIS daug koncertuoja Amerikoje ir užsieniuose. Jis yra koncertavęs kaip solistas Chicago NBC Televizijoje su simfoniniu orkestru „Artists' Showcase“ programoje, su Chicago Philharmonic Orkestru Auditorium Theatre, ir atlikęs daugybę kitų koncertų, gaudamas geriausių įvertinimus iš spaudos.

NAMŲ APSITYVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-os val vakaro.

Telef. — 476-3950

ADVOKATŲ DRAUGIA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

Darbo valandos: Nuo 9 v. ryto iki 5 val. popiet. Sėdadieniais pagal susitarimą. 6606 So. Kedzie Avenue Chicago, Ill. 60629, Tel. 778-8000

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujoji Anglijoje

Radijo programos sekmadieniais, vadovaujamos Stepono J. ir Valentinos Minkų, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, toj pačioj stoty. Radijo programų popiet nuo 4:30 iki 5:00 val. popiet jau nebėra.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdžė pasaka. Ši programa veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Balic Florists-gėlių bei dovanų krautuovę. 502 E. Broadway, So. Boston, MA 02127, Telef. 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir rasite taipgi didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

Ar neper

LIETUVISKA VAISTINE J. & J. PHARMACY 2557 W. 69th St. Tel. 776-4363 Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydymo žolės ir t.t. Važiuojamos kėdės, remantai ir kt. pirkti ar nuomoti. Nemokamai supakuojame dovanas. Pristatymas nemokamai ANGELA ir VYTENIS DIRKIAL, savininkai

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly! Mutual Federal Savings and Loan 2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608 Peter Kazanaukas, Pres. Tel. 847-7747

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS MARIJA NOREIKIENE SIUNTINIAI | LIETUVA Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių. 2608 W. 69th St., Chicago, IL 60629 PACKAGE EXPRESS AGENCY TEL. — 925-2787

MALE & FEMALE HELP TAILOR Experienced men or women. Good transportation and salary. Call DORIS 433-2575

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudimą namo apsaugos ir automobilio pas mus. FRANK ZAPOLIS 3396 1/2 West 96th Street Telef. GA 4-9654

ISNUOMOJAMA — FOR RENT ISNUOM. miegamasis kamb. lietuvi materialai Cicero—Parkholme. Galimybė naudotis virtuve. 100 dol. mėn. Skambinti 863-1594

M.A. ŠIMKUS INCOME TAX SERVICE NOTARY PUBLIC 4280 S. Maplewood, tel. 254-7480 Taip pat daromi Vertimai, Giminių Iškviėjimai, pildomi Pilietybės Prašymai ir kitokie blaškai.

REAL ESTATE Lai nuomininkai moka jūsų morkėlių. Geras pradinis investavimas. Legalus 2-jų butų (5 ir 3 kambarių) namas 63-Cios ir Austin apyl. ("Mid 60's"). Naujas stogas ir centr. apšild. krosnis. Savininkas nori parduoti. Kreiptis į JUNE (angliškai). ANTIQUE REAL ESTATE TEL. 425-3696

SIUNTINIAI | LIETUVA ir kitus kraštus NEDAS, 4050 Archer Avenue Chicago, IL 60632, Tel. 827-5800

Atdari apžiūrėjimui Sekmadienį nuo 1 iki 4 val. 6203 S. Keating — 4 miegamieji 2 vonios. 5232 S. Moody Avenue—4 miegamieji ir 2 vonios. 6158 S. Nagle Avenue — 6 kamb. 3614 W. 84th Street — 3 miegamieji [rengtas rūšys. 4512 S. Whipple — 2-jų butų. 3413 W. 51st Street — Taverna ir 3 butai

TELEVIZIJOS Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vaisinurval. PARDAVIMAS ir TAISYMAS MIGLINAS TV 2346 W. 69 St., tel. 776-1486

O'BRIEN FAMILY REALTY TEL. — 434-7100

Master Plumbing Licensed, Bonded, Insured Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palkite pavarę ir telefoną — lietuviškai. SERAPINAS — Tel. 636-2960

BUTŲ NUOMAVIMAS Dredzinis — Valdymas Namų pirkimas — Pardavimas INCOME TAX Notarinis — Vertimas BELL REALTORS J. BACEVICIUS 6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

A. VILIMAS MOVING Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų Tel. 376-1882 arba 376-5996

2-jų aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kamb., 3 mieg. Antras aukštas padalintas į 2 butus. Batsiuvio dirbtuvė rūšyje. Geros pajamos. 69-ta ir Wash-tenaw. ŠDAMITIS REALTY Insurance — Income Tax 2951 W. 63rd Street Tel. — 436-7873

MOVING SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda. Priimame MASTER CHARGE ir VISA Telef. — WA 5-8063

ISIGYKITE DABAR VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU Vizitinių kortelių naudojimas yra eražas paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų lumų atstovams turėti gražias vizitines korteles. Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. DRAUGAS 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

LIETUVISKA VAISTINE J. & J. PHARMACY 2557 W. 69th St. Tel. 776-4363

LIK SVEIKAS Raisa URBANIENĖ atlieka pramogines dainas, kurias sukūrė kompozitorius B. GORBULSKIS. Garso režisiorius Paulius Jasikonis. Išleido GINTARAS, filmų ir plokštelių gamyba, Hollywood, California. Kaina su persiuntimu \$8.95 Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

VALOME KILIMUS IR BALDUS Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis. BUBNYS Tel — RE 7-5168

Soviet Genocide in Lithuania JOSEPH PAJAUJIS-JAVIS Leidinys, gausiai dokumentuotas ir iliustruotas — pradėdant Molot-Ribbentropo pakto slaptais protokolais. Be kitos medžiagos, knygoje aprašoma apie Lietuvos tragikalią likimą. Išleido Maryland Book leidykla, kietiš viršeliai, 246 psl. Kaina su persiuntimu \$12.25. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Illinois gyventojai dar prideda 66 ct. valstijos mokesčio.

MANO TĒVAS — KAZIMIERAS LUKŠYS

IRENA LUKŠYTĒ
GODDARD

Lukšų šeima Raseiniuose 1940 m.

Galų gale dokumentai buvo tvarkoje ir prasidėjo naujos bėdos, didžiausia iš jų — valiutos stoka. Visiems buvo įsakyta iškeisti litus, dolerius ir kitus nerusiškus pinigus į rublius, atseit, legaliai nebuvo galima turėti jokių užsienietiškių pinigų. Tuo tarpu laivų kompanija labai aiškiai mums parašė, kad už laivokartes iš Japonijos į JAV galima mokėti tik tiktai doleriais. Prasidėjo tų dolerių desperatiška medžioklė. Kaip paprastai, kai kurie žmonės buvo pasilikę po kelis dolerius ar kokį aukštinį pinigą. Deja, ir tie paprasti popieriniai doleriai kainavo mums daugiau negu jų svoris auksu. Už kiekvieną iš jų reikėjo mokėti po kelis šimtus rublių.

„O pas mus tų rublių irgi nebuvo. Rusai „suncionalizavo“ tėvo statytus didelius trijų aukštų namus, su viešbutiu, kino teatru ir t.t., taip pat jo kino studiją Kaune, su visais filmavimo aparatais, filmais, Lietuvos kronikomis, kurias jis tiek metų buvo filmavęs, žodžiu — viską. Reikėjo parduoti baldus, pianiną, sidabrą, mamos papuošalus... Ir viską pardavė teturėje užteiktinai pinigų tik vieno žmogaus keionei. Tėvai nutarė, pasitarę su Amerikos atstovais Maskvoje, kad tėvas važiuos vienas ir tada, pasiskolinęs pinigų iš senų draugų Amerikoje, užmokės ir už mūsų keturių keilione.

Baisu buvo galvoti, kad reikės važiuoti per Sibirą, bet kito kelio nebuvo — Vakarų Europoje jau daugiau kaip metai siuto karas.

1941 m. kovo mėnesį tėvas išsileido į kelionę. Vežėsi savo nušautų raudonų lapučių liemenę ir didelius vilkinius kailinius, kad Sibire nesušaltų. Aš vienintelė iš mūsų šeimos jį palydėjau į autobusų stotį, kad neatkreiptume dėmesio, kad niekas neįtaria, kad jis čia neį Kauną ar Vilnių važiuoja... Buvo tai pilka, niūri diena. Atlydys buvo pavertęs snieguotas gatves ir sužlugiusius, purvinius kelius. Mudvių nuotaika, beklampojant stoties link, buvo panaši į tą slegiančią aplinką. Verkėti buvo negalima, nors tėvo akys buvo įtartinai paraudusios ir jis turėjo kelis kartus sustoti, pasidėti du senus amerikietiškus lagaminus ir iššvežti iš kišenės nosinę, į kurią ilgai šnypstė nosį — o slogos neturėjo... Aš, kaip daugumas šešiolikinių sutvėrimų, kurie mažai dar ką blogo gyvenime tėra patyrę, neašarėjau — buvau tikra, kad viskas bus taip, kaip buvo suplanuota — kad už kelių mėnesių ir mes važiuosime į Ameriką, į tą pasakų karalystę.

Deja, išėjo kitaip. Tėvo planas beveik pavyko. Pasiekęs Ameriką, greitai užmokėjo už mūsų laivokartes ir mes turėjome visus bilietus: traukinio per Sibirą, tranzito vizą į Japonijos, kaligrafiškai parašytą ant pergamento su raudonais vaško antspaudais, ir iškeliavimo datą — liepos 13,

CLEVELANDO ŽINIOS

LB CLEVELANDO
APYLINKĖS VAKARONĖ

Praėjusios vasaros Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso išpučius ir vertinimus pateiks to kongreso atstovai Lietuvių Bendruomenės vakaronėje. Atstovų pašnekesį praves Sigutė Lenkauskaitė.

Vakaronė įvyks spalio 20 d., ketvirtadienį, 7:30 val. vak. Dievo Motinos parapijos mažojoje salėje. Visi mielai laukiami.

NAUJA ŽIDINIO
VADOVĖ

Clevelando vyr. skaučių Židinio metinėje sueigoje, rugsėjo 13 d. pasikeitė vadovės. Penkerius metus vienutei sėkmingai vadovavusi s. Albina Bakūnienė pasitraukė iš pareigų. Židinio vadovės pareigas sutiko perimti vyr. skautė t.n. Paulina M. Mašiotienė. Naujos vadovės adresas: 461 - R. Kenwood Drive, Euclid, Ohio, 44123.

SIMFONINIS
KONCERTAS

Dievo Motinos parapija nesitenkina vien geru dvasiniu patarnavimu savo parapijiečiams, bet jiems ir visiems lietuviams duoda aukšto lygio kultūrinių renginių, kurių kitos organizacijos nepajęgtų surengti. Štai jau trečią kartą ši parapija rengia simfoninį koncertą su Clevelando Filharmonijos orkestru, kuriame diriguoja William Slocum. Šia-

save, bet apie savo Didžiąją Gyvenimo Meilę — Lietuvą.

Nežinau, ar kiti, ypač jaunesniųjų kartų lietuviai, beskaitydami jo tada parašytus žodžius, pajaus tai, ką jis jautė tada, kai pamažu, padzikuodamas, savo senoviškais Amerikos lietuvių žodžiais jis užrašė tai, kas jam buvo ant širdies — Lietuvos tragediją. Nežinau net, ar verta kur tą jo dienoraštį siųsti, gal niekam nebūs įdomu jį skaityti — juk daug mokytojų istorikų tuos laikus analizavo ir aprašė.

O gal... gal dar yra likusių mano tėvo kartos atstovų, kurie skaitys ir supras, nes ir jiems tada skaudėjo širdys — tiems seniesiems Lietuvos mylėtojams, kurie nemokėjo savo jausmų ant popieriaus išlieti, bet dirbo Lietuvos labui — kiekvienas pagal savo išga-les aukojo sunkiai uždirbtus dolerius, igalino Darius ir Girėną skristi Lietuvon, o vėliau, kaip ir mano tėvas, rašė afidevitus ir globojo mano kartos ateivius.

Per greitai mes užmiršome mūsų visų skolą tai kartai. Jiems priklausė užpelnyta pagarba ir amžinas mūsų Tautos dėkingumas. O aš, perskaitęs tų tėvo dienoraštį, jaučiuosi atnaujinta dvasioje ir dėkinga likimui, kad esu lietuvis ir kad esu Kazimiero Lukšio vaikas.

(Bus daugiau)

me šio sekmadienio koncerte dalyvaus solistas bosas Jonas Vaznelis iš Chicagos, kuris atliks lietuvių ir pasaulio klasiškų kūrinius, pianistas Antanas Smetona Čaikovskio Pirmąjį koncertą fortepijonui, o orkestras gros Brahmsio II-ją simfoniją.

Koncertas įvyks šį sekmadienį spalio 16 d., 4 val. p.p. Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Bilietai po 8, 6 ir 4 dol. Pensininkams pusė kainos. Visi laukiami ir kviečiami.

GYDYTOJŲ PREMIJA
DR. DANGUOLEI
TAMULIONYTEI

Šį seštadienį, spalio 15 d. Lietuvių namų viršutinėje salėje Ohio lietuvių gydytojų draugija rengia metinį balių, kurio metu bus įteikta ir kul-

tūrinė premija dr. Danguolei Tamulionytei, pagerbiant ją ir įvertinant jos darbą švietimo ir kultūros srityse, už vadovėli lietuviškai nekalbantiems „Lietuviais norime ir būt“ ir bei ilgametį darbą mokant lietuvių kalbą, literatūrą, geografiją ir istoriją angliškai kalbančius lietuvių kilmės vaikus ir suaugusius. Knyga LB švietimo tarybos leidinys. Ilustruota dail. Nijolės Palubinskienės, kuri peritais metais taip pat gavo 1.000 dol. premiją iš tos pačios gydytojų draugijos, kuri jau 27 kartą tokią premiją skiria lietuviams kultūrininkams.

Balio meninę programą atliks Clevelando skautų orkestras „Budėk“, vadovaujamas Algirdo Bielskaus. Šokiams gros geras orkestras.

Pradžią 7:30 val. vak. Bilietai 20 dol. asmeniui. Visuomenė kviečiama baliuje ir premijos įteikime dalyvauti.

ASTUONERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Motina ir sūnus

Negalastinga mirtis 1975 m. spalio 18 d. nutraukė Dantų Gydytojos

A. + A. Rožės Tijūnienės-Paulytės

šį žemišką gyvenimą, palikdama gillame liūdesyje vyrą JONĄ ir kitus artimuosius.

Labai greitai bėga laikas, rodo, taip neseniai buvo mūsų tarpe, o štai jau astuoneri metai kai iškelavo amžinybėn, kur susitiko — sūnų Vytautą, tėvus, brolius, seserį ir kitus anksčiau iškeliavusius. Palaidota Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Gi mes, likusieji, siunčiame savo maldas prašydami mirusiai Dievo gailestingumo, o ji apturėjusi dangaus malonę užtars mus pas Visagalį, kad numirę galėtumėm susitikti ir gyventi amžinuoju gyvenimu Viešpatyje.

Tėvų Jėzuitų koplyčioje spalio 16 d., sekmadienį, 11:15 val. bus atšaujamos šv. Mišios už mirusios sielą. Prašoma artimųjų ir pažįstamų prisiminti ir bendroje maldoje dalyvauti.

JONAS TIJUNAS

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1983 m. spalio 8 d. staiga mirė Lietuvoje, Vilniuje, mūsų jauniausias brolis

A. + A.

MED. DR. VYTAUTAS BALYS

Palaidotas Vilniuje spalio 11 d.

Jis gimė 1924 m. spalio 27 d., Bajorų kaime, Skapiškio valsė, Rokiškio apskrityje. 1949 m. baigė Kauno Universiteto medicinos fakultetą, gaudamas med. dr. laipsnį ir teises. Per eilę metų buvo keliose vietose apskrities gydytoju, trumpą laiką buvo Vilniaus miesto gydytojo pavaduotoju, o per pastaruosius keliolika metų buvo Vilniaus ligoninės gydytoju ir Lietuvos Onkologijos Mokslinio Tyrimo instituto narys.

Paliko liūdesy žmoną Stasę (Girčytę) ir vienintelį sūnų Vytautą, Jr., su žmona Birute.

Prašome gimines ir pažįstamus prisiminti a. a. Vytautą savo maldoje, kai bus laikomos šv. Mišios už jo sielą spalio 23—29 d.d., Grand Rapids, Clevelande ir Chicagoje.

Nulūde broliai STASYS su SEIMA, ANICETAS ir MECYS su SEIMA

A. + A. TEODORA MARTINKUS

KAZDAILYTĖ

Gyveno Beverly Shores, Ind., anksčiau gyv. Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje.

Mirė spalio 11 d., 1983 m., sulaukus 92 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime: dukterėčios Stella Kowohl, Antoinette Weiland ir Valerie Mataya su šeimo- mis, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Buvo palaidota trečiadienį, spalio 12 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Liūdi DUKTEREČIOS

Laid. direkt. Povilas Ridikas — Tel. 927-1911.

A. + A.
ANTANINA SIMULIENĖ

GAZDAUSKAITĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Ford City.

Mirė 1983 m. spalio 12 d., 4:34 val. ryto, sulaukus 67 m. amž. Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 34 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Kazys, sūnus Vyto, marti Joan, anūikai Donna, Vyto ir Alan Simuliai, ir kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį ir penktadienį nuo 4 iki 9 val. vakaro Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvės įvyks seštadienį, spalio 15 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Sveciausios Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: VYRAS, SŪNUS, MARTI ir ANŪKAI

A. + A.

DIONIZAS VARNAITIS

Gyveno Woodridge, Illinois, anksčiau gyv. Chicagoje, Marquette Parko apyl.

Staigiai mirė 1983 m. spalio 13 d.

Gimė 1934 m. rugsėjo 8, Kaune, Lietuvoje. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Gražina Varnaitienė-Lapatinskaitė, sūnus Povilas, duktė Dana Mikėnienė, žentas Algis, motina Stasė Varnaitienė, žmonos mama Jadvyga Lapatinskienė, sūnais Vytautas Lapatinskas su žmona Alise ir jų duktė Dalia su šeima, giminės Kanadoje ir Amerikoje, draugai ir pažįstami.

Velionis buvo sūnus a.a. Juozo Varnaičio. Priklausė Lietuvių Bendruomenei, Aušros Lietuvių Kultūros draugijai, Inžinierių sąjungai ir Balfui.

Kūnas bus pašarvotas penktadienį nuo 3 iki 9 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street. Atsisveikinimas bus penktadienį 7:30 val. vak.

Laidotuvės įvyks seštadienį, spalio 15 d. Iš koplyčios 11 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Vietoje gėlių prašoma aukoti Lietuvių Kultūros draugijai „Aušrai“.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde Žmona, vaikai ir mama.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĒVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

BIELIONAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Skaitkite ir platinkite dienr. „Drauga“.

APLINK MUS

× **JAV LB X-tosios tarybos antroji sesija** įvyks spalio 22-23 dienomis Clevelande. Šeštadienį vakarienis metu Daiva Kezieniai iš New Yorko skaitys paskaitą tema: "Lietuvių teisėms ginti veiklos laimėjimai ir rūpesčiai". Prelegentė kalbės apie KGB, OSI, JAV teismo sprendimus ir lietuvių bei kitų tautybių organizacijų pastangas. Tarybos sesiją globoja LB Ohio apygarda, organizuoja JAV LB prezidentas Chicagoje.

× **A. a. inž. Dionizas Varnaitis**, 49 metų amžiaus, staigiai mirė spalio 13 d. ryte. Bus pašarvotas penktadienį Petkaus Marquette Funeral koplyčioje. Laidojamas šeštadienį, spalio 15 d. Nulūdimė liko motina, žmona Gražina, sūnus Paulius ir duktė su vyru Danutė ir Algis Mikėnai.

× **Chicago Aukšt. lit. mokyklos tradicinis vakaras** bus lapkričio 12 d. Jaunimo centre. Programoje "Išmamtų Sauliukas" — lietuviškojo žodžio ieškojimas.

× **Lietuvių pensininkų sąjungos** narių susirinkimas bus spalio 19 d., trečiadienį, 1:30 val. p. p. Saulių namuose, 2417 W. 43 St.

× **Donaldas A. ir Barbaros Petkų**, Marquette Funeral Home savininkai, duktė Julie ir žentas Patrick Maehan spalio 11 d. susilaukė sūnaus, kuriam duoti Daniel Patrick vardai.

× **Rasos Narutytės ir Marius Kasniūno** jungtuvės bus lapkričio 26 d., šeštadienį, Nekalto Prasišėjimo bažnyčioje, Chicagoje. Abu jaunieji yra aktyvūs akademinio jaunimo tarpe. Rasa yra Ateitininkų studentų sąjungos pirmininkė, Marius aktyviai veikia Neo-Lithuanose.

× **Nors Marijonų bendradarbių** Brighton Parko skrypius pirmininkė Anelė Skrebutienė dar tebeserga, bet jos pagelbininkės pažadėjo padovanoti dovanų ir pyragų bendradarbių popietei, kuri bus Marijonų sveatinėje lapkričio 6 d., sekmadienį, 1 val. p. p.

× **Parduodami tautiniai rūbai**, šaulių (moter.) uniforma, minko kailiniai, 2 sofas, knygos spintelės ir kiti baldai. Kreiptis šeštadienį, sekmadienį, 434-8733. (sk.)

× **Sunny Hills, Florida**, lietuvių bendruomenės apylinkė atsiprašo, kad per klaidą buvo praleista J. ir J. Macijauskų pavarde a. a. Adomo Rumšos mirties užuojautos sąrašas. (sk.)

× **Dengiami įvairių rūšių stogai**. Darbas atliekamas greit ir sąžiningai. Kaina labai prieinama. Telefonuokit 436-6289 (po 5 val. vak.). B. Nelson Roofing. (sk.)

× **Julijos Zdanienės kūrinių** paroda vyks š.m. spalio 14-16 d. Jaunimo centre. Parodos atidarymas penktadienį, spalio 14 d. 7 v. v. Chicago Lietuviškoji visuomenė kviečiama atsilankyti parodoje. (pr.)

× **Dengiamie ir taisomie visų rūšių stogus**. Taip pat darome aluminijaus ir medžio darbus. Skamb. Algijai Jasiūnui tel. 434-4486 arba 434-2165. (sk.)

ARAS
Dengiamie ir taisomie visų rūšių STOGUS.
Su aukštu patyrimu, esame apdrausti Pats prižiūri darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717

× **Kr. Donelaičio liuanistinių mokyklų pamokų** šį šeštadienį, spalio 15 d., dėl Chicago mokytojų streiko nebus.

× **Lilijos R. Rekašūtės ir Viktoro Martinkos** priešvestuviniai užsakai eina Nekalto Prasišėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke.

× **"LKDS Biuletėnis"**, spalio mėnesio, 44 nr., mašinėle rašytas ir ofsetu atspausdintas, išėjo iš spaudos. Siuntinėjamas Krikščionių demokratų partijos nariams ir spaudai. Administruoja Jonas Kavaliauskas.

× **Montessori vaikų namelių** naudai šį šeštadienį bus vartotojų daiktų išpardavimas nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet pas Jurjonus, 5428 S. Lawndale Ave.

× **Dr. Hans A. Schieser**, De Paul universiteto pedagogikos profesorius, skaitys paskaitą anglų kalba apie Montessori metodą ir jo vietą Vakarų kultūros centre ateinančių antradienį, spalio 18 d., 7:30 val. vak. Kriaucėlių vardo liet. vaikų nameliuose, 2743 W. Lithuanian Plaza Ct. Visi pedagoginiais ir kultūriniais vertybėmis susisieloję, maloniai kviečiami atsilankyti.

× **Danutė Mikuzienė**, Putnamo seselių auklėtinė, jai skirtą honorarą už gražiai pravestą madų parodą paskyrė seselių reikalams.

× **Pensininko ligoms atsparumo** didinimas — gydytojo pranešimas ir kultūrinė programa Sodybos pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 val. p. p. Užkandis — Marijos Bosienės visų pamėgtas kugelis. Visi laukiami.

× **PLB valdybos** lėšomis (iš dalies) Pietų Amerikon pasiūsti liuanistai dr. Stasys Goštautas ir Tomas Venclova jau sugrįžę į JAV. Caracase (Venecueloj) krašto LB pirmininko dr. V. Dambrovos rūpesčiu jiems buvo surengta spaudos konferencija su dvių televizijos stočių ir keturių pagrindinių laikraščių korespondentais, o taip pat audiencija pas Venecuelos prezidentą T. Venclovą dar buvo nusikridęs į Bogotą (Kolumbijoj), kur vietas liet. bendruomenei atliko literatūros vakarą.

× **Lietuvos Valstiečių Liaudininkų** susirinkimas bus sekmadienį, spalio 16 dieną, 10 val. ryto "Sandaros" patalpose.

× **Naujoji Europos Lietuvių Fronto** bičiulių valdyba, susirinkimas 1983 m. rugpjūčio 1 d. Muenchene, parengiamis pasiskirstė: pirm. Kestutis Ivinskis, sekretorius dr. Saulius Girnius, izdininkė Jūratė Barasaitė ir nariai — dr. Kajetonas J. Čėginskas ir Alina Grininė.

× **Vyresnio amž. moteris** ieško angliškai kalbančios kompanijonės savaitgaliams — penktadieniais nuo 4 val. p. p. iki pirmadienio 10 v. r. Aukštas atlyginimas. Skambinti 743-3242. (sk.)

× **Liet. Mot. Fed. Chicago** klubo narių poatostoginis susirinkimas įvyks spalio 23 d., 2 val. popiet Jaunimo centro kavinėje. Programoje klubo eina mieji reikalai, ir dr. Vanda Sruogienė papasakos apie nepriklausomos Lietuvos moterų veiklą. Nares ir viešnos kviečiamos gausiai dalyvauti. (pr.)

× **Lietuvos Dukterų draugija** kartu su rudens baliumi, kuris rengiamas spalio 22 d. Jaunimo centre, ta proga globos ir Kotrynos Pečkaitienės, gyv. Merrillville, Indiana, tautiniais motyvais suvienytų paveikslų parodą. Parodos atidarymas bus spalio 21 d., penktadienį, 7 val. vak. Jaunimo centro mažojoje salėje. Parodą bus galima apžiūrėti šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 11 val. vak. ir sekmadienį nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Visuomenė kviečiama pasigrožėti nepaprasto grožio paroda. (pr.)

× **Į liuanistikos katedros** rėmėjų eiles paskutinėm dienom vieno tūkstančio dolerių aukomis įsijungė visuomet dosnūs Irena ir Albertas Kereliai bei Gražina ir James Liautaud. Įnašai katedrai, beje, nurašomi nuo valstybinių mokesčių. Kodėl šia lengvata plačiau nepasinaudoti kitiems?

× **Trečiojo "Ateities"** akademinio savaitgalio paskaitų ciklas prasideda šeštadienį, spalio 15 d., 10 val. ryte Jaunimo centre su prof. dr. Kęstučiu Skrupskelio paskaita "Lietuviško rūpesčio idėjiniai pagrindai". Po to 1:30 val. p. p. prof. dr. Antanas Sužiedėlis skaitys paskaitą "Lietuviybė: atgaivinti, išlaikyti ar sukurti?" Simpoziumas "Naujų sąvokų išsivijos kultūriniam gyvenime ieškojimas" bus 3 val. p. p. Sekmadienį, spalio 16 d., 10:30 val. r. Ateitininkų namuose Viktoras Nakas skaitys paskaitą "Kaip galima daryti įtaką JAV ir kitų kraštų užsienio politikai". 12 val. bus šv. Mišios, o po to — kavutė. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

× **Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos** apygarda sekmadienį, spalio 22 d., nuo 9 val. ryto iki 3 val. popiet praves savo metinį rudens naminį išpardavimą (rummage sale) Vyčių salėje prie 47-os ir Campbell gatvių.

× **Sveikiausias maistas** — cepelinai, tai dr. J. Adomavičiaus patarimas! Juos gamins Modesta Umbrasienė, kviesdama visus į gegužės šį sekmadienį, 12 v. Važiuoti Stevenson greitkeliu iki Lemont Rd., tada sukiti į pietus iki 103-os gatvės. Skambinti tel. 968-0184. Pelnas skiriamas vakariniuose priemiesčiuose Lietuvių centrui įsigyti.

Sol. Rūta Pakštaitė dainuos "Margučio" koncerte spalio 16 dieną Jaunimo centre.

× **Beverly Shores Sv. Onos** bažnyčioje lapkričio 6 d. 12 val. po pietų Vėlinių dienos proga bus atnašaujamos Sv. Mišios už mirusius Beverly Shores Lietuvių klubo narius: Arba, Baibšius, Eigėlį, Frontackienę, Jonyną, Krikščioną, Mildažienę, Nekuvienę, Žitkų, Mišias atnašaus kun. Juozas Vaišnyns. Už mirusius bus skaitomos specialios maldos, uždegant jiems skirtas spalvingas žvakės.

× **Kun. A. Gleveckas**, Albany, N. Y., mūsų rėmėjas, gražiuo laimėjimų šakneles su 25 dol. auka dienraščio stiprinimui. Labai aciū.

× **Dr. A. P. Stankaitis**, Wethersfield, Conn., Vytautas Girnius, Chicago, Ill., M. Stankaitis, Ont., Kanada, Maria Svilas, Flushing, N. Y., Vincas Akelaitis, Cleveland, Ohio, Vladas Gelatinas, St. Petersburg Beach, Fla., S. Lukauskas, Ft. Myers, Fla., paaukojo po 10 dol. ir gražiuo laimėjimų šakneles. Labai aciū.

× **Gerojo Ganytojo namai** ruošia gegužinę spalio 30-tą d., sekmadienį, 12 val. Cedar Lake, Indiana. kviečiame visus dalyvauti ir prisidėti prie patalpy remonto išlaidų padengimo. Prasykite atsižvelgti kekes. Programoje — vaisės, muzika, dovanų laimėjimai. Važiuoti 41-ju keliu į pietus iki 133-čio kelio, tuomet sukiti į kairę ir važiuoti iki Cline gatvės, čia sukiti į kairę ir važiuoti apie 1/2 mylios iki G. G. namų. Norinčius vykti autobusu prašome užsaisakyti iki spalio 20 d. tel. 436-6294 ar 598-5323. (pr.)

Suburban Lithuanian Montessori valdyba ir vedėja. Iš kairės sėdi: I. Kleinaitienė, Z. Jonikienė, R. Sušinskienė; stovi: vedėja D. Dirvonienė, pirm. D. Januškiene, L. Petrolūnienė ir dr. V. Vasaitienė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

NAUJA LIETUVIŲ MONTESSORI MOKYKLA

Pirmas naujos lietuvių Montessori mokyklos (Suburban Lithuanian Montessori) tėvų susirinkimas įvyko rugsėjo 8 d. Bromberek mokyklos patalpose. Susirinkimui pirmininkavo Laima Petrolūnienė ir sekretoriavo dr. Vitalija Vasaitienė. L. Petrolūnienė supažindino su mokyklos įsikūrimo istorija. Intensyvus įsikūrimo darbas užtruko maždaug penkis mėnesius. Per tą laiką buvo surastos mokyklai patalpos, supirkta ir paruošta medžiaga, paruošti įvairūs dokumentai valdžios leidimui gauti. Buvo gautas sutikimas iš Danutės Dirvonienės direktoriauti ir mokytojauti ir iš Audronės Norušienės būti mokyklos asistente.

Pati įsteigimo sėklėle buvo pasėta Amerikos Lietuvių Montessori draugijos, kuri ne tik moraliai, bet ir finansiškai suteikė daug paramos. Naujoji lietuvių Montessori mokykla žada palaikyti glaudžius ryšius su Amerikos Lietuvių Montessori draugija.

Dalia Januškiene supažindino su numatytomis valdybos pareigomis. Valdyba sudaryta savanoriškai ir pasiskirstė pareigomis: pirmininkė — Dalia Januškiene, vicepirmininkė ir spaudai atstovė — Irena Kleinaitienė, izdininkė — Laima Petrolūnienė, sekretorė — dr. Vitalija Vasaitienė, parengimų vadovė — Zivilė Jonikienė ir Rūta Sušinskienė. Nutarta, kad mokykla vien iš mokslapinių negalės finansiškai išsilaikyti. Buvo paskelbta visa eilė numatytų parengimų lėšom sutelkti. Visų tėvelių prašyta prisidėti.

Pirmadienį, rugsėjo 12 dieną, Bromberek mokyklos patalpose prie 109th ir Lemont Road naujoji mokykla pradėjo veikti. Rugsėjo 21 dieną Januškių namuose įvyko pirmas valdybos posėdis, kuriame dalyvavo visa nauja valdyba ir direktorė Danutė Dirvonienė. Buvo pereinama per mokyklos įsteigimo išlaidas, padarytas pranešimas apie pirmąją, gerai pasisekusią "garage sale", aptarti einamieji reikalai ir planai būsimam parengimui.

Naujoji lietuvių Montessori mokykla spalio 22 d. rengia "spalbalį" (Oktoberfest), kuris įvyks Hinsbrook Swim and Racquet Club, Darien miestelyje. Buvo perkalbėta baltiaus ruošimo detalės ir pasiskirstytos pareigos. Visi laukiamie progos pasilinksinti. kviečiame visuomenę dalyvauti ir tuo pačiu paremti naująją lietuvišką mokyklą. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į Zivilę Jonikienę, tel. 257-5514. (sk.)

SUKAKTYS SARAUSKŲ ŠEIMOJE

Stasys Šarauskas, gyv. Palos Park, Ill., savo šeimos narių ir artimųjų draugų ratelyje atšventė savo amžiaus 70 metų sukaktį. Šeima ir artimieji ta proga sukaktuvininką pasveikino ir išreiškė nuostabiąsias linkėjimus. Ta proga buvo prisiminta ir antroji šeimos sukaktis — Marytės ir Stasio Šarauskų sūnaus kun. dr. Jurgio Šarausko dešimties metų kunigystės.

Šarauskų šeima Amerikon atvyko 1949 m. Apsigyveno Chicagoje. Pradžioje abu tėvai sunkiai dirbo fabrikuose ir paskutiniuosius 17 metų Nabisco kompanijoje, iš kur pasitraukė ir užtarnautą poilsį.

Sunkiū darbu pelnydami duoną, Marytė ir Stasys Šarauskai išaugino šeimą — sūnus kun. dr. Jurgį ir Arūną ir dukrelę Liną. Vaikus gražiai auklėjo, išleido į aukštuosius mokslus, o sūnų Jurgį į kunigus, kuris kunigų seminariją baigė ir į kunigus įšventintas 1973 m. Kun. dr. Jurgis Šarauskas yra įsigijęs iš teologijos, filosofijos ir administracijos magistro diplomą ir daktarą. Šiuo metu kardinolo J. Bernardin yra paskirtas arkivyskupijoje aukštomis pareigoms ir eina Cicero Sv. Antano lietuvių parapijos administratoriaus pareigas. Geriausi linkėjimai sukaktuvininkams ir visai Šarauskų šeimai. (sk.)

artimųjų draugų ratelyje atšventė savo amžiaus 70 metų sukaktį. Šeima ir artimieji ta proga sukaktuvininką pasveikino ir išreiškė nuostabiąsias linkėjimus. Ta proga buvo prisiminta ir antroji šeimos sukaktis — Marytės ir Stasio Šarauskų sūnaus kun. dr. Jurgio Šarausko dešimties metų kunigystės.

Šarauskų šeima Amerikon atvyko 1949 m. Apsigyveno Chicagoje. Pradžioje abu tėvai sunkiai dirbo fabrikuose ir paskutiniuosius 17 metų Nabisco kompanijoje, iš kur pasitraukė ir užtarnautą poilsį.

Sunkiū darbu pelnydami duoną, Marytė ir Stasys Šarauskai išaugino šeimą — sūnus kun. dr. Jurgį ir Arūną ir dukrelę Liną. Vaikus gražiai auklėjo, išleido į aukštuosius mokslus, o sūnų Jurgį į kunigus, kuris kunigų seminariją baigė ir į kunigus įšventintas 1973 m. Kun. dr. Jurgis Šarauskas yra įsigijęs iš teologijos, filosofijos ir administracijos magistro diplomą ir daktarą. Šiuo metu kardinolo J. Bernardin yra paskirtas arkivyskupijoje aukštomis pareigoms ir eina Cicero Sv. Antano lietuvių parapijos administratoriaus pareigas. Geriausi linkėjimai sukaktuvininkams ir visai Šarauskų šeimai. (sk.)

Šarauskų šeima Amerikon atvyko 1949 m. Apsigyveno Chicagoje. Pradžioje abu tėvai sunkiai dirbo fabrikuose ir paskutiniuosius 17 metų Nabisco kompanijoje, iš kur pasitraukė ir užtarnautą poilsį.

Sunkiū darbu pelnydami duoną, Marytė ir Stasys Šarauskai išaugino šeimą — sūnus kun. dr. Jurgį ir Arūną ir dukrelę Liną. Vaikus gražiai auklėjo, išleido į aukštuosius mokslus, o sūnų Jurgį į kunigus, kuris kunigų seminariją baigė ir į kunigus įšventintas 1973 m. Kun. dr. Jurgis Šarauskas yra įsigijęs iš teologijos, filosofijos ir administracijos magistro diplomą ir daktarą. Šiuo metu kardinolo J. Bernardin yra paskirtas arkivyskupijoje aukštomis pareigoms ir eina Cicero Sv. Antano lietuvių parapijos administratoriaus pareigas. Geriausi linkėjimai sukaktuvininkams ir visai Šarauskų šeimai. (sk.)

VILNIAUS KRASTO LIET. S-GOS SPALIO 9 D. MINEJIMAS

Spalio 9 diena yra įamžinta kiekvienam lietuviui iki kaulo. Ta diena atėmė mums skaudžiausią žaidą, kurios iki šiol net ir pažangiausia medicina nesugeba užgydyti.

Spalio 9 — sostinės Vilniaus netekimas. Kiekvienas lietuvis tą skaudų įvykį prisimena ir stengiasi su didžia širdgėla atmintinai paminti.

Šįmet, kaip ir praityje, Vilniaus Krašto lietuvių s-gos skyrius šėsisdešimt trejų metų sostinės Vilniaus netekimo liūdnam sukaktį paminėjo labai įspūdingai. Pamaldų metu, kurios buvo laikomos Jėzuitų koplyčioje, vietų tuščių nebuvo. Koplyčia pilnutėlė. Kun. Jonas Kidyskas atnašavo Mišias. Būtų buvę daug įspūdingiau, jei pamokslas metu būtų daugiau paryškinta šios dienos reikšmė lietuviams.

Prieš altorių išrikiuotos mūsų garbingų organizacijų vėliavos su jų palydais darė labai įspūdingą vaizdą. Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės trispalvė, šalmis Daukanto bei Cicero Klaipešos jūrų šaulių kuopų vėliavos teikė visiems malonų pasididžiavimą. Pagarba savanoriams, kūrėjams bei ramovėms, dalyvavusiems šame mums visiems reikšmingame minėjime.

Solistė G. Mažeikienė, vargonais palydint muz. M. Motekaičiui, suteikė neabejotino iškil-

mingumo bei orumo šiai progai. Po pamaldų Jaunimo centro sodelyje prie už laisvę žuvusiųjų paminklo buvo atlikta oficialioji minėjimo dalis, kurią su ypatingu stropumu pravedė inž. Kazys Oželis. Uždegus simbolinę amžinąją ugnį ir gyvų gėlių vainiku pagerbus žuvusiuosius už laisvę, pagrindinę kalbą pasakė Altos vicepirmininkas Teodoras Blinstrubas. Nesunku buvo T. Blinstrubui keičiolicos minučių bėgyje nukelti klausytojus į garbingą mūsų tautos praetį, mūsų sostinės istoriją, esamą par-dėtį bei suteikti pragiedrulių ateičiai.

Minėjimas baigtas giesme Marija, Marija ir tautos himnu. (sk.)

SAULIŲ PASTOGEJE

Spalio 2 d. įvyko Vyt. Didž. šaulių rinktinės valdybos narių poatostoginis posėdis. Posėdyje buvo kalbėta apie gruodžio 19 d. ruošiamas lietuviškas Kūčias ir gruodžio 31 d. Naujų Metų sutikimo reikalus. Buvo priimti 3 nauji nariai. Svarbiausias posėdžio reikalas, tai buvo aukų paskirstymas. Aukų paskirta: "Draugui", "Laisvajai Lietuvai", "Lituanus", "Mūsų Žinioms", "Laiskai lietuviams", "Europos lietuviui", "Pasaulio lietuviui", "Sandarai" ir Kat. Bažnyčios Kronikai. Brighton ir Marquette Parko liuanistinėms mokykloms, Donelaičio aukšt. lit. mokyklai, Vasario 16-tos gimnazijai ir universitete Lietuvių katedros įsteigimui. Radijo stotims: "Margučiai", "Lietuvos Aidams" ir S. Barcus šeimos lietuviškos programoms paremti. Tautos fondai, Lietuvių fondai, Baltų Laisvės lygai, Lietuvių teisėms ginti komitetai, Balfui, Lietuvių kultūros muziejui, Jaunimo centrui, Etninių grupių valdybai, Dainavos ansambliui ir Lietuvių Operai. Iš viso aukoms paskirstyta 2,245 dol.

Reikia pasidžiaugti, kad šaulių rinktinė ne tik patys savo darbais su pirmininku Vl. Išganaičiu priešakyje rūpinasi lietuviybės išlaikymu ir pavergtos tėvynės išlaisvinimo reikalais, bet ir pinigais remia šiuos darbus. (sk.)

Golfo turnyro laimėtojas V. Vaitkus prima J. Talandzio pereinamąjį taurę iš A. Smolinsko.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBSE

— Muz. Albinas Prižgintas, vargonų virtuožas, rengia du vargonų koncertus. Vieną St. James katedroje Brooklyne, N. Y., spalio 16 d., antrą Our Lady of Grace bažnyčioje, Hoboken, N. Y., spalio 23 d. Jis gros Louis Vierne šeštąją simfoniją, kuriai reikia ypatingo sugebėjimo, nes tai vienas sunkiausių ir didžiausių Vierne kūrinių vargonams.

— "Perkūnas", New Yorko vynu choras, pradėjo savo repetitijas Kultūros Židinyje, Perkūno kambarėje. Repetitijos yra kiekvieną penktadienį 7 val. vak. Į chorą kviečiami buvę choristai ir nauji, norį ir galį chore dainuoti. Į chorą jau įsijungė sol Stasys Citvaras, nors jis gyvena tolokai nuo New Yorko, ilgą laiką dainavęs su kazo-kų choru. Taip pat įsijungė ir geras tenoras Edvardas Kar-mazinas.

— Kun. A. Sabaliauskas, gyvenantį Boston, Mass., pas saležiečius spalio 5 ir 6 d. aplankė kun. S. Šileika iš Montreailo, Kanados, ir kun. Č. Dubauskas iš Kolumbijos liet. saležiečių pastitarimo reikalais.

— Radijo valandėlė spalio 29 d. Sv. Kazimiero viršutinėje salėje rengia balių su šokiais ir laimėjimais, norėdama papildyti su lietuviško žodžio perdavimu per radiją susijusias išlaidas.

— Los Angeles Balfo skrypius rengia lapkričio 5 d. parapijos salėje balių, kuriuo norima surinkti lėšų šalpos darbams. Bus vakarienė, šokiai, laimėjimai ir kitokia programa.

— Newarko, N. J. Lietuvių Bendruomenės apylinkė, kuriai pirmininkauja Danguolė Didžbalienė, rugsėjo 25 d. turėjo architekto Algirdo Brazinsko sodyboje gegužinę. Gegužinės tikslas ne tik pasilinksinti, bet ir iš naujo susipažinti ar atpažinti su plačiai išsiskirsčiusiais tautiečiais. Gegužinėje dalyvavo apie 50 žmonių, kurie turėjo progą atlikti bendruomeninius išsipareigojimus ir pasidžiaugti vienintelės New Jersey "Liepsnos" tautinių šokių grupės gražiais šokiais. Šokių grupelį vadovauja Birutė Vaičiūnaitė, o šokių akordeonu palydi kelias premijas už savo muziką laimėjusi Rūta Raudytė. Buvo suorganizuoti ir turtingi laimėjimai, kuriems vadovavo Vladas Audėnas ir Danguolė Didžbalienė.

— Kun. Antanas Vališka, Phoenixo lietuvių kapelionas, vietos vyskupijos žurnale "Alive" liepos-rugpjūčio mėn. numeryje paskelbė straipsnį "Antroji Centrinės Amerikos medalo pusė", kuriame jis kritikuoja Amerikos revoliucijų klausimu. Polemizuodamas su sese Darlene, kuri ankstyvesniam straipsnyje buvo pasisakiusi už entuziastišką revoliucijos rėmimą, garbindama "revoliucijos kankinius" ir smerkdama Jungtinių Amerikos Valstybių politiką, kun. Vališka, kuris gerai pažįsta Lotynų Ameriką, stipriais argumentais sukritikuoja pasimetusių seselį Darlene. Darydamas išvadą, jis pastebi, kad esama dvejopų kankinių: "revoliucijos kankiniai, kurie neprasmingai aukoja savo gyvenimą, ir tikėjimo kankiniai, kurie pasiekia šventumo aureolės". "Negaliu suprasti", straipsnį baigia kun. Antanas Vališka, "elgesio kai kurių religinio luomo žmonių, kurie stumia vargšus neturtinguosius į bedieviškos tironijos sląstus".

— Lietuvos Vyčių centro valdybos posėdis buvo spalio 8 d. Aušros Vartų parapijos salėje, New Yorke. Buvo kalbama apie Sv. Kazimiero 500 metų sukaktį. Dainavos stovyklą jaunimui, kuris nekalba lietuviškai, apie arkivyskupo Jurgio Matulaičio paskelbimą palaimintu. (sk.)